5e JAARGANG HALFMAANDELIJKS – 5 SEPTEMBER 1959 Nr 17 LOSSE NUMMERS : 6 F.

de VOLKSUNIE

ORGAAN VAN DE VOLKSUNIE, VLAAMS NATIONALE PARTIJ

BEHEER : KARTUIZERSSTRAAT, 58, BRUSSEL TEL. 11.82.16 VERKRIJGBAAR BIJ ALLE DAGBLADVERKOPERS

ANTWERPEN 20 SEPTEMBER

VLAANDEREN EIST AMNESTIE

Mr. F. van der Elst

Het blijkt thans dat de Volksunie door de amnestiebetoging te Lier op 5 april l.l. de bres geslagen heeft waardoor de amnestie-stroming door Vlaanderen spoelt. Het feit dat de Volksunie toen de krachtproef gewonnen heeft en de Weerstand zich hopeloos belachelijk gemaakt, heeft de psychologische schok gegeven die er nog nodig was om de amnestie-gedachte van uit studie-vergaderingen en akademische kongressen op straat, onder de massa te brengen.

Het Vlaams-nationaal Zangfeest, dat dit jaar het grootst aantal deelnemers sedert de oorlog telde en uitgroeide tot een machtige massavergadering, stond door de kordate redevoering van de voorzitter van het A.N.Z., dr. Jur. Valeer Portier, in het teken van de strijd voor amnestie : de instemming van de massa was overweldigend.

De schaamteloze houding van de regering en in het bizonder van de minister van justitie, die hardnekkig weigert de wet Lejeune op de voorwaardelijke invrijheidstelling toe te passen op de incivieken, o.m. op Dr. Hendrik Elias, maar die anderzijds met grote spoed en bereidwilligheid schurken van gemeen recht als Rinchard en Messina in vrijheid stelt, verplichtte ook het IJzerbedevaartkomitee een meer radikale houding aan te nemen. Voor het eerst sedert de oorlog verzaakte men aan de toon van « bidden en smeken », om een manhaftiger toon van « eisen en dreigen » aan te slaan.

Het is meer dan tijd dat men begrijpt dat in dit land voor de Vlamingen niets te bekomen is wanneer zij het niet afdwingen : wel een aalmoes voor de wederopbouw van de IJzertoren, als kompensatie voor het feit dat de daders van de aanslag ongestraft bleven en als drukkingsmiddel om het IJzerbedevaartkomitee braaf te houden, maar geen enkele substantiële toegeving waar het de verwezenlijking betreft van het testament der IJzerfront-generatie.

Ook de IJzerbedevaart groeide dit jaar uit tot de massaalste en de best-geslaagde sedert de oorlog : Vlaanderen ontwaakt, er komt weer een aktieve Vlaamse stroming die radikaal is en zich niet laat kanaliseren in partijpolitieke bedding door C.V.P.-knechten.

Thans volgt op 20 september a.s. de grote amnestie-betoging te Antwerpen : het is van groot belang dat deze betoging de grootste en indrukwekkendste manifestatie van dit jaar zou worden. Al de leden en simpatisanten van de Volksunie zullen het als hun Vlaamse plicht beschouwen te Antwerpen op post te zijn.

Wij hopen dat het inrichtend komitee begrepen heeft dat na de IJzerbedevaart geen stap achteruit kan of mag gezet worden en dat te Antwerpen even kordate en krachtdadige taal verwacht wordt. Voor ons moeten er op 20 september te Antwerpen geen incidenten zijn en wij zullen er geen uitlokken : wij hebben bewezen dat wij zelfs in de moeilijkste omstandigheden tuchtvol en zonder incidenten kunnen betogen.

Maar wij zijn ook niet zinnens ons te laten uitdagen of beledigen, door niemand.

De strijd voor amnestie begint thans voorgoed. Het is niet te vroeg : vijftien jaar na de oorlog en dan wanneer in de meeste landen reeds amnestie - of genade - maatregelen uitgevaardigd werden. Wij maken ons geen begoochelingen : deze strijd is nog lang niet gewonnen. Het verzet tegen de amnestie-gedachte in een land als België, dat meer dan enige andere staat reden te over had om althans tegenover de Vlamingen, begrip aan de dag te leggen, is een uiting van dezelfde wil die de repressie bezield heeft : de wil Vlaanderen te verzwakken en te vernederen.

Deze moedwillige houding, die niet alleen tot uiting komt in het afwijzen van de amnestie-gedachte, maar vooral ook in de weigering een geval als dat van Dr. H. Elias op te lossen is een onmiskenbare uiting van de geestesgesteldheid in de heersende kringen in dit land. Dit is niet de houding van één man, minister Merchiers, het is de houding van een regime dat in Vlaanderen zijn kollaborateurs heeft, maar dat anti-vlaams, ja vlaamshatend gebleven is.

Is het dan te verwonderen dat in Vlaanderen anti-belgische gevoelens terug veld winnen en dat zich incidenten voordoen als dit met de belgische vlag te Diksmuide ?

De verantwoordelijken hiervoor zijn niet te zoeken in de Vlaamse rangen, maar in de rangen van hen die hetzij met opzet en uit overtuiging, hetzij zonder opzet maar uit lafheid, de inwilliging van de meest redelijke en rechtvaardige Vlaamse eisen weigeren.

Nog wordt er geen rekening gehouden met Vlaamse massa-manifestaties als een IJzerbedevaart. Eyskens en Theo Lefèvre leggen zich neer bij het standpunt van Merchiers : geen vrijlatingen... Ook de amnestiebetoging zal wellicht geen onmiddellijk resultaat afwerpen. Maar er groeit in Vlaanderen opnieuw een geest van verzet en van strijdbaarheid en deze geest is de eerste vereiste om amnestie af te dwingen.

De repressie was een bewuste aanslag op de Vlaamse volkskracht. Amnestie is het symbool van het herstel der Vlaamse volkskracht : daarom allen naar Antwerpen om amnestie te eisen.

Mr. F. Van der Elst.

OP GOEDE WEG

door Wim Jorissen

De jongste IJzerbedevaart bracht onmiskenbaar een nieuw geluid maar vertoonde nog zwakke punten. Er werd een ernstige poging gedaan om niet ten achter te blijven bij de loop van de gebeurtenissen maar om stuwing en leiding te geven aan de Vlaamse Beweging, zoals dit in de vooroorlogse jaren het geval was.

Het Bedevaartkomitee schijnt ingezien te hebben dat de harde kritiek die niet alleen in « De Volksunie » tot uiting kwam maar ook in een blad zoals « 't Pallieterke » juist was. Waarover wij ons verheugen.

Onze aanwezigheidspolitiek levert zijn vruchten op. Wij hopen dan ook dat sommige oudere Vlaams-nationalisten, die dit jaar nog afwezig bleven, volgend jaar naast ons zullen staan om de IJzerbedevaarten definitief op het Vlaams-nationale pad te sturen, dat ze nooit mochten verlaten hebben.

De redevoering van Mr. Borginon was die, welke men mocht verwachten van iemand die 25 jaar lang een leidende rol gespeeld heeft in de Vlaams Nationale strijd. Zijn betoog kwam erop neer dat wie niet bereid is zich in te zetten om de strijd tegen de talentelling en voor amnestie te winnen van de IJzervlakte dient weg te blijven omdat zijn hulde aan de Vlaamse doden een hoon is. Wij menen dat zo dit toegepast wordt volgend jaar velen uit de IJzervlakte zullen moeten weg blijven ! Zijn scherpe taal tegen de regering Eyskens, zal velen die vóór de verkiezingen in '58 meenden dat de Volksunie zich afzijdig diende te houden, onaangenaam verrast hebben.

Het wordt echter de hoogste tijd dat ze van deze voor Vlaanderen fatale dwaling terugkeren.

Meer dan de rede van Mr. Borginon heeft ons de rede van Prof. Fransen genoegen gedaan. En omdat de toon voor hem volledig nieuw was. En omdat hij een blijvende faktor is op de IJzerbedevaarten. Prof. Fransen kwam thans duidelijk uit voor amnestie, federalisme en industrialisatie. In de strijd tegen de gebiedsroof schrikt het hard tegen hard hem niet af. Ook in die strijd zullen we dus het IJzerbedevaartkomitee naast ons hebben. Het zal overigens nodig zijn dat iedere Vlaamsgezinde meevecht. Dat anderzijds het IJzerbedevaartkomitee aan de spits voor de amnestiestrijd wil staan, stemt vreugdevol. Wij wachten nu op de daden.

De bindteksten waren er erg op verbeterd en op sommige ogenblikken werkelijk inslaand.

Een volslagen mislukking was echter de jeugdredenaar. Deze jonge man uit Hamme afkomstig sprak in opdracht van de K.A.J. Het Vlaams vraagstuk heeft hem, naar hij zelf verteld nooit wat kunnen schelen en hij weigerde zelfs voor zijn venster een plakbrief van de IJzerbedevaart voor te hangen.

De tekst, die men hem in handen geduwd had, bevatte wel een waslijst van grieven, maar angstvallig vermeed hij de vinger op de wonde te leggen. Wie is de oorzaak van de bestendiging van de mobiliteit ? Toch het A.C.V. naast het A.B.V.V. zouden we menen. En de regering daarbij. Niet te verwonderen dat zijn rede heftig protest uitlokte.

Dat het IJzerbedevaartkomitee nu eens ophoudt met jeugdsprekers te gaan halen in niet Vlaamsgezinde jeugdorganisaties. Er zijn overtuigde jong-Nationalisten genoeg die er het woord kunnen voeren.

Er is daarbij ook heel wat herrie geweest over de incidenten van zaterdagavond.

De Vlaamse kranten wedijveren in koor om ze te verketteren ! Wat een verschil tegenover de heel wat ergere incidenten die zich vaak in Wallonië afspelen of in Kongo. Daar preekt men edelmoedig begrijpen voor de Waalse warmbloedigheid.

(Vervolg op blz. 2)

20 SEPTEMBER - ANTWERPEN

Amnestiebetoging

Rik Borginon

Let op U Saeck

De IJzerbedevaart 1959 was de eerste die rechtstreeks aanknoopte bij de vooroorlogse traditie. De toon was Vlaams-nationaal en scherp, zelfs dreigend ten overstaan van de anti-Vlaamse Belgische machthebbers.

Zij stelde op het voorplan, de meest aktuële en dringende rechtseisen van het Vlaamse volk als volk.

Zelfbestuur, amnestie, geen talentelling noch gebiedsroof. Arbeid op eigen bodem.

Dat is een waarachtig Vlaams-nationaal programma.

Professor Fransen aanvaardde dit programma als zijnde dit van de bedevaart.

Pater Callewaert deed er de massa voor bidden.

Borginon eiste voor de verwezenlijking er van, alle Vlaams-nationale krachten op, niet alleen in woorden maar vooral in daden.

Hij zei o.m. zeer raak « aan ons er voor te zorgen, dat men er zich tot in de hoogste kringen van bewust worde, dat het Vlaams geduld, eindelijk uitgeput is. En daartoe zijn leuzen ondoelmatig, tellen alleen daden ».

Een ganse schaar « ongeduldigen » onderstreepte deze woorden door luidruchtige uitroepen aan het adres van de machthebbers en politieke leiders — Borginon vermaande hen, met er op te wijzen dat roepen niet hielp, dat er daden dienden gesteld.

Welke daden ?

Velen van deze « ongeduldigen » DOEN sinds jaren niets anders, dan plakken, kalken, kolporteren en propageren van de Vlaams-nationale gedachten, ten koste van veel dagen en nachtwerk. Zij hielden de Vlaams-nationale idee in leven, door hun DADEN.

De partijpolitieke bladen, noteerden met genoegen de kleine afstraffing door Borginon van die « schreeuwers » maar gaven geen kommentaar bij de scherpe aanklacht die hij hield tegen de politieke leiders en tegen de regering.

Bert D'Haese, « in feiten en beschouwingen » grinnikte en vleide Borginon. Hij zag daarin een middel om de nationalist Borginon uit te spelen tegen de Vlaams-nationalisten uit het splinterpartijtje. Hij waarschuwde nogmaals de C.V.P.-leiders, dat « hoe langer die schreeuwers aan de gang gehouden worden, hoe moeilijker ze zelfs door een Borginon, tot zwijgen kunnen gebracht worden » — meent hij Borginon als nationalisten temmer te kunnen aanstellen ?

Meent hij hem te kunnen inspannen voor zijn wagen van het eindeloos geduld.

Zou Borginon kunnen akkoord gaan met zijn stelling « Er is maar één weg, naar Vlaamse ontvoogding en dat is de versterking van de Vlaamse STRIJDBAARHEID (sic) in de Kristelijke (?) Volkspartij » ?

Is dat de konclusie die hij trekt uit de onmedogende aanklacht van Borginon, ook tegenover de leiders van de C.V.P. ?

Aan Bert D'Haese zeggen wij « Ons geduld is werkelijk uitgeput » ?

Aan onze vriend Rik Borginon « let op u saeck ».

Dr. Leo Wouters.

Anti - Vlaamse Hondsdolheid

Demany, de wildste koppensneller van « Le Peuple » heeft de bedevaart gecommentarieerd. Een paar stoute waarheden moeten nogal hard zijn aangekomen, want hij raaskalt nog meer dan gewoonlijk, en hij scheldt grof in het rond.

De eisen die op de bedevaart werden gesteld, zijn zo rechtvaardig en billijk dat zij alleen bij zedelijk ontaarden of geestelijk gestoorden dergelijke plotse aanval van razernij kunnen verwekken.

Door het aandeel van België in de geestesgesteldheid die tot de kollaboratie heeft geleid, door de gruwzame uitspattingen en de schromelijke onrechtvaardigheden van de repressie is het rechtvaardig en billijk dat deze Staat, na andere Staten, overeenkomstig de oproepen van de hoogste geestelijke gezagdragers, amnestie zou verlenen.

Elk volk heeft recht op zelfbestuur, een recht dat door de Verenigde Naties, waaronder België, werd erkend. Is het niet rechtvaardig en billijk dit recht op te eisen wanneer het klaarblijkelijke belang van het volk zulks vergt ?

De onschendbaarheid van het grondgebied is een koncrete toepassing van het nationaliteitsprincipe, dat internationaal wordt aangenomen.

Is het dan niet rechtvaardig en billijk dat een volk zich verzet tegen elke gebiedsroof, en elke maatregel (talentelling of wat ook) afwijst, welke tot die roof kan leiden ?

Het Limburgs kolenbekken dient niet zoals elders, om nevenbedrijven op te richten, maar om het kwijnende Wallonië op de been te houden.

Het overgeïndustrialiseerde Wallonië wordt verder geïndustrialiseerd ten koste van Vlaanderen. Is het niet rechtvaardig en billijk te eisen dat de Vlaamse bodemrijkdom, in de eerste plaats zou ten goede komen aan de Vlaamse gemeenschap ? Is het niet rechtvaardig en billijk dat evenveel miljarden, als in Wallonië op een misdadige manier werden weggesmeten, op een ekonomisch verantwoorde manier in Vlaanderen zouden worden belegd ? Is het niet revhtvaardig en billijk de Vlaamse, werkloze, dompelaar en pendelarbeider, dezelfde levensstandaard in eigen streek te bezorgen, als zijn Waalse « broeder » ?

Demany, de overgewaaide penneknecht van Le Peuple noemt het bedevaartkomitee de « gang van de zwarte leeuwen » omdat het deze eisen verdedigt. De bedevaarders verwijt hij nazistische gevoelens omdat zij deze eisen steunen.

In zijn weerzinwekkende haat tegen de Vlamingen heeft deze betaalde « verdediger van de kleine man » de eenvoudige Vlaamse buitenlieden voor « boerebeesten » gescholden. Het zijn de vlaamshatende, civieke Belgische patriotten, van het allooi van deze veelkleurige oud-minister, die schuld hebben aan de Vlaamse ekonomische en kulturele achterstand. Wij voorspellen deze joernalistieke aasgier kronische razernij, want wij zullen ervoor zorgen dat de bedevaarten in de strijdende vooroorlogse geest zullen worden gehouden.

Wij, nationalisten, zijn de oprukkende voorspits van de Vlaamse Beweging, die terug tot het offensief overgaat. Wij zullen radikaal en onverschrokken opkomen voor al de rechten en de rechtmatige belangen van het volk der boerebeesten. De hondsdolheid van een ongure overloper zal ons daarbij olympisch onberoerd laten.

Reimond Mattheyssens

Peperkoten

SCHAAMTELOOS ?

Op de IJzerbedevaart, op de voorbehouden plaatsen opdat zij goed zouden gezien worden, hadden enkele C.V.P.-mandatarissen plaats genomen (Leemans en Custers hadden zoals vorige jaren, hun kat gestuurd : zij kunnen zich toch niet meer komen compromiteren te Diksmuide nu zij het « zo heerlijk ver » gebracht hebben !). De beste Vlaamsgezinden uit de C.V.P.-rangen.

Maar... allen zonder onderscheid hebben in kamer en senaat gedwee en de repressiepolitiek van Merchiers goedgekeurd en de ekonomische politiek van Eyskens die door De Saegher als een aanslag op de Vlaamse volksbelangen aan de kaak gesteld werd. Hoe brengen zij die houding overeen met hun Vlaams geweten en hun aanwezigheid te Diksmuide ?

VLAAMSE LEEUWEN !

In het hoofdartikel van de « Volksgazet » van 27-8-59 werd kommentaar uitgebracht op de houding van sommige Vlaamse C.V.P.-ers, die als Vlaamse leeuwen uit Diksmuide terugkeerden. Vooral Karel Van Cauwelaert en M. G. Ruys, politiek redacteur van « De Standaard » krijgen het hard te verduren. De maandag na de IJzerbedevaart schreven zij strijdlustige artikels, waarin de regering en de C.V.P. bedreigd werden :

« Hoelang heeft het geduurd ? Precies de nodige tijd voor het kabinet van de Premier en andere hoge omes om de redaktie van « De Standaard » op te bellen...

Vierentwintig uur later kregen wij al te lezen, van ons Ruysken dat zo klein werd als een muisken : « Wij staren ons niet blind op het Vlaams eisenprogramma. Er zijn andere problemen..., enz... »

Toen de h. Eyskens deze deemoedige woorden las zal hij ongetwijfeld gedacht hebben : Och kom, van die leeuw heb ik ook al niets te vrezen als ik tijdig de wenkbrouwen frons ! En dus van Karel Van Cauwelaert, C.V.P.-mandataris, nog minder !

Arm Vlaanderen, dat op die manier wordt voor de aap gehouden. »

Niet slecht gezien. Maar geldt hetzelfde niet even goed voor de Vlaamse socialisten, o.m. Jos Van Eynde, schrijver van dit artikel en ondervoorzitter van de B.S.P. ? Was zijn verhouding t.o.v. wijlen Max Buset soms niet identiek dezelfde ?

SCHREEUWERS ?

't Pallieterke loopt vreselijk hard van stapel tegen de « scheeuwers » op de IJzervlakte : zij hadden moeten weten op voorhand dat deze IJzerbedevaart voorbeeldig zou zijn en dat dus geen geschreeuw kon geduld worden.

Nochtans wist 't Pallieterke dit blijkbaar ook niet, want in het laatste nummer vóór de IJzerbedevaart verscheen een artikel dat ongetwijfeld vele van de schreeuwers tot het besluit gebracht heeft dit jaar eens hun mening te laten kennen.

Sommige leden van het IJzerbedevaartkomitee waren overigens vreselijk kwaad op 't Pallieterke...

Voor het overige is er — toegegeven dat er dit jaar eindelijk eens kordater taal gesproken werd — geen reden om onze waakzaamheid te laten verslappen.

Nog altijd zitten in het IJzerbedevaartkomitee een Marcel Vande Wiele en andere C.V.P.-ers, o.a. J. Delbroek, de verfranser van Wemmel, en is het nog niet bewezen dat de rol van de C.V.P. mandatarissen, gewezen leden van het komitee, uitgespeeld is. Worden zij ja dan neen nog uitgenodigd om de vergaderingen van het IJzerbedevaartkomitee bij te wonen ?

Opgepast ! Eén zwaluw maakt de lente niet...

KNUT HAMSUN en CYRIEL VERSCHAEVE

Knut Hamsun en Cyriel Verschaeve waren beide grote kunstenaars en kultuurdragers.

Beide werden zij na de oorlog veroordeeld wegens hun duitsgezinde houding tijdens de oorlog. Beide zijn gestorven.

Zo pas werd in Noorwegen een grote hulde aan Knut Hamsun op touw gezet naar aanleiding van de honderdste verjaardag van zijn geboorte. Er verschijnt een jubileumuitgave van zijn volledig werk. Op het speelplan van meerdere schouwburgen komen stukken voor die de verwerking zijn van sommige boeken van Hamsun. In de Aula van de Universiteit van Oslo had een grote, officiële hulde-plechtigheid plaats, waarop de minister van buitenlandse zaken van Noorwegen, Harvard Lange, als d.d. eerste minister, en minister Prof. Birger Bergensen de regering vertegenwoordigden.

« Het volk van Noorwegen heeft zich met zijn grote zoon verzoend », verklaarde de schrijver Sigurd Höl in zijn rede.

De vergelijking dringt zich onwillekeurig op met de wijze waarop de nagedachtenis van Z. E. Cyriel Verschaeve in ons land « geëerd » wordt ! Een vreedzame en zeer onschuldige plechtigheid die op touw gezet werd te Sollbad-Hall in Oostenrijk, waar Verschaeve gestorven is en begraven ligt, werd onder sterke druk van de Belgische regering door de Oostenrijkse regering half-en-half verboden.

Natuurlijk was het weer Merchiers die hier de hoofdrol speelde, maar het ministerie van buitenlandse zaken verleende toch zijn medewerking en het was namens gans de Belgische regering dat de voeststappen gedaan werden bij de Oostenrijkse regering.

Eyskens en de C.V.P.-ministers zijn dus even goed verantwoordelijk voor deze kleingeestige en hatelijke houding als Merchiers.

Wanneer de wet op de beteugeling van de apologie van het verraad zal gestemd zijn, zal vermoedelijk de naam van Verschaeve moeten verdwijnen uit onze literatuurgeschiedenissen en onze bloemlezingen. Merchiers kan dan de openbare verbranding van zijn geschriften inrichten. Met Eyskens, Segers, De Vleeschouwer, e.a. op de eretribune.

Klein land, kleine mensen, laffe mensen.

Wie schreef ook weer : « Hitler in uns » ?

HOLLE WOORDEN...

De Feiten - en - Beschouwingenman in « De Standaard » toonde zich zeer opgezet met de uitlating van Mr. Borginon op de IJzerbedevaart in verband met geschreeuw en holle woorden. Tot zijn brein is het nog niet doorgedrongen dat holle woorden ook geschreven woorden kunnen zijn en dat zijn gekwijl in « De Standaard » sedert jaren een typisch voorbeeld is van holle woorden.

Voor ons zijn holle woorden, woorden die niet gevolgd worden door daden.

IJdele bedreigingen aan het adres van de C.V.P., die telkens gevolgd worden door een oproep om de C.V.P. door dik en dun te steunen... zijn inderdaad kletskoek van je welste.

Is het trouwens niet opvallend dat telkens wanneer de man ten einde raad is, hij er niets anders op vindt dan te dreigen met... de Volksunie.

Waarmee zou hij dreigen wanneer er geen Volksunie moest bestaan ?

Daar men zeer goed weet dat zijn woorden nooit door daden zullen gevolgd worden, is zijn invloed op de politiek van de C.V.P. vanzelfspreken nul in 't vierkant. Hij zou dus beter zwijgen over « holle woorden ».

BEDROG

De Vlaamse C.V.P.-ers, « De Standaard » op kop, heeft weer een kras staaltje gegeven van haar onbetrouwbaarheid. Op de vooravond van de IJzerbedevaart werd een bericht gepubliceerd dat door iedere lezer te goedertrouw moest verstaan worden alsof de vrijlating van de politieke veroordeelden in de eerste plaats Dr. Elias, beslist was en onmiddellijk na de IJzerbedevaart zou geschieden.

Twee dagen na de IJzerbedevaart schrijft « De Standaard » de waarheid — de waarheid die op de redaktie van dit blad ongetwijfeld gekend was vóór de woensdag vóór de IJzerbedevaart — nml. dat eens te meer Eyskens en ook Theo Lefèvre zich hadden neergelegd bij het standpunt van Merchiers : geen vrijlating van Dr. Elias of andere politieke veroordeelden. De ernst en de draagwijdte van deze beslissing, die na de vrijlating van Rinchard en Messina een uitdaging is voor de Vlaamse openbare opinie, zal niemand ontgaan.

De bedoeling van de leugen die verspreid werd was duidelijk : de openbare opinie misleiden, voorkomen dat te Diksmuide radikale taal zou gesproken worden en kritiek uitgebracht op Eyskens en de C.V.P.

Een nieuw staaltje van de onbetrouwbaarheid van deze pers in Vlaams opzicht. Als 't er op aankomt telt alleen het partijbelang, het belang van de unitaire belgische C.V.P. en kan Vlaanderen stikken.

AANWEZIGEN OP DE IJZERBEDEVAART

Op de voorbehouden plaatsen, vooraan binnen de omheining, hadden de enkele C.V.P.-mandatarissen plaats genomen die zich gewaardigd hadden de bedevaart bij te wonen.

Op de bedevaartweide, midden de bedevaarders, stond onze volksvertegenwoordiger, Mr. Frans Van der Elst.

Hij heeft het niet nodig op de eerste rij bij de « personaliteiten » te gaan staan om zich te doen opmerken. Het is in het parlement dat hij de Vlaamse belangen verdedigt, ook de belangen van de Vlaamse oudstrijders.

OP GOEDE WEG

(vervolg van blz. 1)

In Vlaanderen worden we niet onderdrukt en mogen we alleen koud bloed hebben ! Ook wij voelen niets voor baldadigheden, tenzij wanneer het in geval van uitdaging, hard tegen hard gaat. Jonge lieden die het kabaal zoeken omwille van het kabaal laten ons onverschillig. Men moet echter begrijpen dat jongeren die niet akkoord gaan met de vroegere slappe houding van het IJzerbedevaartkomitee op hun eigen wijze hun verzet willen tonen. De ware schuldige is het IJzerbedevaartkomitee zelf dat de geest van de Vlaamse doden uit kleinmoedigheid niet durfde hoeden. Wanneer eenmaal de echte bedevaartgeest er weer zal zijn zullen de incidenten van zelf achterwege blijven. Dan wordt ook de rijkswacht uit Diksmuide geweerd.

Hopen we dat de goede geest er volgend jaar volledig zal zijn.

Wim Jorissen.

Twee soorten incivieken

Volgens de socialistische « Volksgazet » dient de regering zich niet moe te maken met kwesties zoals de repressie en de amnestie. Inderdaad hebben de kollaborateurs van de Volksgazet Van Eynde en Molter reeds lang amnestie, evenals de aangeslotenen bij het A.B.V.V. die vrijwillig wapens gingen maken voor Hitler. Daarbij hebben de socialisten mede gezorgd voor amnestie voor de kapitaalkrachtige ekonomische kollaborateurs. Daar viel wat af voor de partij. De enige die verder schade mag lijden en soms armoe ten gevolge van het uitblijven van amnestie is de kleine V.N.V.-er, die geen wapens maakte voor de Nazi's en die geen miljoenen verdiende zoals de ekonomische kollaborateurs. Dat is modern socialisme.

22 miljard

Een ventje dat in zijn schik is dat is de Brusselse paradepop Gilson. Terwijl hij in Verenigde Staten banketteerde kondigde hij aan dat België weer 2 miljard meer zou uitgeven aan wapens : 20 % van het Nationale inkomen is onvoldoende. En dat o.m. voor wapens, die verouderd zijn als ze toekomen.

Ondertussen stijgt de index — en de levensduurte dubbel zoveel.

Voor iedereen wordt het leven lastiger, behalve voor paradepop Gilson.

Hij hangt de « grote » Jan uit terwijl de kleine man het kan betalen.

Hubert

In de strijd tegen de talentelling is gans de Vlaamse pers ongeveer het eens. Behalve dan « Het Belang van Limburg » en Hubert Leynen.

Hubert, de oud-rexist, wil soepel zijn. Hij is dat gewoon. De man heeft het ook zo druk met belangrijke persoonlijke reizen en aangelegenheden om zich om gebiedsroof te kunnen bekreunen.

Mank

In de organisatie van de IJzerbedevaart loopt nog heel wat mank. Een soort volksvertegenwoordigers kreeg een uitnodiging voor de omheining, een andere soort niet. De 80-jarige Mr. Van Dieren kreeg niet eens een zitplaats aangeboden.

Als hij op zijn leeftijd er geen krijgt, wie moet er dan wel een hebben ?

De ordedienst anderzijds is alles behalve. Daar lopen wel enkele flinke jonge mannen tussen maar anderzijds zijn velen te jong om met enig gezag op te treden. Voeg erbij dat een paar half-ouderen op een zulkdanige melodramatische wijze optreden dat iedereen die er mee in kontakt komt de neiging gevoelt om in opstand te komen tegen hun « gezag ».

Een dertigtal getrainde flinke kerels onder één gezag zouden voldoende zijn om flink orde te houden. Maar ja de meeste flinke kerels willen nog geen bewaker spelen bij het bedevaartkomitee dat hun vertrouwen nog niet heeft. Bij het bedevaartkomitee ligt de grond van het vraagstuk. Radikale bedevaarten zullen hen dit gezag geven.

Incidenten met ideologische ondergrond vallen dan van zelf weg. En een ordedienst van radikalen zal dan gemakkelijk gebeurlijke incidenten-uitlokkers om wille van de incidenten in bedwang houden.

Mechelen

Te Mechelen hield Het Boerenfront een betoging tegen de landbouwpolitiek van de regering. Meer dan 6.000 boeren stapten op in de stoet. Op de slotvergadering spraken Louis van Kerckhoven en onze vrienden Ludo Sels en Frans Boogaerts. In de stoet en op de vergadering bemerkte men Wim Jorissen, Rudi van der Paal en Ward Rolus, leden van het hoofdbestuur van de Volksunie.

Opvallend was de vastberadenheid van de opmarsjerende boeren.

Meer muziek en enkele mikrowagens zouden de stoet echter nog indrukwekkender gemaakt hebben.

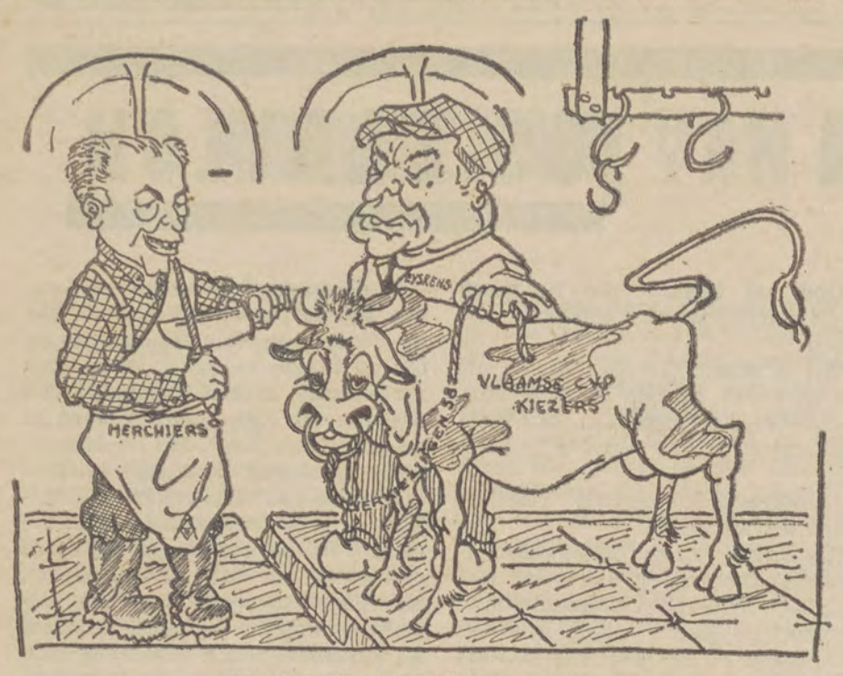

FEITEN EN BESCHOUWINGEN
Boerke Eyskens tot slachter Merchiers : Wat ! ?... Last met DIE os ! ? Hij stelt zelfs NU nog vertrouwen in MIJ.

Brief aan een Vlaamse Dokter

Brussel, 24 augustus 1959.

Waarde Dokter,

We ontmoeten mekaar zo zelden en dan nog is het veelal een vluchtige ontmoeting. Het kort gesprek dat we vorige week hadden laat mij niet los omdat ik overtuigd ben dat vele dokters en andere mensen in Vlaanderen redeneren zoals U.

U hebt mij uw simpatie betuigd en uw waardering voor mijn parlementaire aktiviteit. Maar tevens hebt gij uiting gegeven aan uw twijfel en uw aarzeling : of de afzonderlijke partijvorming wel de juiste weg is, of het doel niet gemakkelijker zou te bereiken zijn langs de C.V.P.

Persoonlijk begrijp ik niet hoe men nog kan twijfelen of aarzelen na de ervaring van een verwijderd en een recent verleden. Maar ik geef toe dat ik een « politieker » ben en dat vele mensen, in beslag genomen door hun drukke beroepsbezigheden, slechts van verre en oppervlakkig de politiek kunnen volgen. Zij zijn daarbij voortdurend blootgesteld aan de nefaste invloed van de sirène-zang der « weldenkende » pers in Vlaanderen. Ook ongewild en onbewust ondergaat men de invloed van het dagblad dat men dagelijks leest.

Er is ook een psychologische verklaring voor deze aarzelende houding : men heeft zeer klaar voor ogen de moeilijkheden en de gevaren verbonden aan de zware taak een oppositie-partij op te bouwen, maar men ziet niet of slechts zeer vaag de gevaren verbonden aan hetgeen men ten onrechte beschouwt als « een andere taktiek ». Men ziet de moeilijke weg en de gemakkelijke weg, maar men wil liefst niet zien waar de gemakkelijke weg eindigt en moet eindigen.

En ten slotte : schrikt men ook niet terug, wellicht onbewust, voor de gevolgtrekkingen die men voor zichzelf moet maken uit een klare stellingname ? Is deze aarzeling, deze twijfel ook niet een uitvluchtsel bij velen om de strijd te ontwijken zonder al te veel gewetensbezwaren? En wat is het resultaat? Zij steunen ons niet op aktieve wijze en stemmen bij de verkiezingen met tegenzin voor een C.V.P. die in Vlaams opzicht niet de minste waarborg biedt. Is Vlaanderen hiermee gediend? Vergeef mij de vergelijking, maar zij dringt zich op : gelijken zij niet op de ezel van Buridan?

Ik zou het mij gemakkelijk kunnen maken en mij beperkend tot de ervaring opgedaan in een recent verleden verwijzen naar de verruimingspolitiek van 1949. Het was mij toen zeer duidelijk tot wat dit experiment moest leiden : mijn mening heb ik toen duidelijk te kennen gegeven en ik ben samen met Mr. Van Dieren tegen de C.V.P. en de verruimers opgekomen. De feiten hebben mij sedertdien overschot van gelijk gegeven : dat de promotors van deze politiek dit niet voorzien hadden is voor hen beslist geen titel voor het bekomen van een brevet van politiek doorzicht. Zij hebben zich illuzies gemaakt wanneer zij van een Leemans, een Custers, een Mulier, een De Winter in de C.V.P. iets verwacht hebben. De grootste, ja de enige bekommernis van deze « heren » is geweest hun verleden te verloochenen en te doen vergeten, zich als knechten te gedragen om toch maar hun mandaat bij de gratie van de C.V.P.-bonzen te mogen behouden. In de geschiedenis der Vlaamse Beweging is dit een der schandelijkste bladzijden, waarbij het geval Herman Vos in het niet verdwijnt.

Ik zou er mij kunnen toe beperken U te vragen of het dit experiment is dat U wenst te veralgemenen en als taktiek aan te prijzen. Maar dit zou U ongetwijfeld ergeren, alhoewel het een antwoord is: want het lot van een Leemans en een Custers zou het lot worden van 95 % van hen die op grond van deze taktiek in de C.V.P. zouden binnengeloodst worden. De resterende 5 % zouden in minder dan geen tijd weer buiten gebonjourd worden !

Mensen zijn geen helden. En in een politieke partij heerst de ijzere wet van het partijbelang, partijbelang dat tevens het persoonlijk belang is van de partijmandatarissen. Indien men bereid is veel te aanvaarden en te dulden, dan is er evenwel geen pardon voor hem die deze stilzwijgende en niet-geschreven wet van het partijbelang overtreedt. In de unitaire belgische partijen eist het partijbelang dat de eenheid van de partij niet in het gedrang gebracht wordt : van de Vlamingen wordt verwacht en geëist dat zij de positie van Walen, fransprekende brusselaars en franskiljons in de partij zouden eerbiedigen. Zoals de Belgische Staat gebouwd is op het geduld van de Vlamingen, zijn ook de belgische partijen gebouwd op de minderwaardige positie der Vlamingen. Het is traditie dat van de Vlamingen verwacht wordt dat zij buigen. Zo niet scheurt de partij uiteen. En zij buigen en zullen blijven buigen. Tot wanneer hun persoonlijke positie in Vlaanderen zozeer bedreigd wordt door een oprukkende Vlaamse partij dat zij uit eigenbehoud zullen moeten ophouden te buigen.

Wij, Vlamingen, bevinden ons in de ongunstige positie van hen die moeten vechten tegen gevestigde toestanden en gevestigde machten: onze tegenstrevers kunnen er zich grosso modo toe beperken de bestaande toestanden te verdedigen.

Een Vlaamse partij, voor wie het partijbelang en het Vlaamse belang samenvallen, moet er zijn : zonder Vlaamse partij valt de Vlaamse strijd stil. Voor de unitaire partijen zijn de Vlaamse problemen steeds netelige problemen, oorzaak van verdeeldheid en twisten in de schoot van de partij. Het is dus begrijpelijk dat deze partijen uit eigen beweging deze problemen nooit op de voorgrond zullen brengen, doch ze veel liever ontwijken.

U en vele anderen zien de C.V.P. alleen op lokaal plan : zij stellen vast dat meerdere van de C.V.P.-ers die in hun stad of gemeente een rol spelen ook vlaamsgezinden zijn. En men kan op lokaal plan inderdaad vrij gemakkelijk bekomen dat er een leeuwenvlag op het gemeentehuis gestoken wordt op 11 juli en soortgelijke verwezenlijkingen.

Maar vandaar de stap zetten naar het nationaal plan en denken dat een vergelijking mogelijk is, dat is een fatale vergissing. Daar liggen immers de verhoudingen gans anders en daar gaat het om veel belangrijker aangelegenheden.

Een politieke partij is geen demokratische instelling, wat er ook in de statuten moge staan. Dat is geen bewering van mij, maar een sociologische vaststelling die gedaan werd door al diegenen die over het partijwezen geschreven hebben. Een politieke partij heeft een eigen sociologische struktuur, is niet een samentelling van leden of kiezers. Zij wordt geleid en beheerst van boven af, van aan de top door een kleine groep gekende en ongekende personen. Tot de ongekende personen behoren veelal zij die de partij financieren. Hun invloed is nogal wat belangrijker dan die van een journalist die de scheurpartijtjes verkettert en zweert bij de ene en grote partij. Zijn invloed op de politiek van de partij is immers nul.

Denk daar eens over na, want het is belangrijk genoeg : het gaat er om de toekomst van ons volk.

Ik ben mij wel bewust dat ik in deze brief het probleem niet volledig behandeld heb, dat ik zelfs de kern van het probleem niet heb aangeraakt. Want de kern van het probleem ligt juist niet in taktische overwegingen, maar in het diepere inzicht in de principiële tegenstelling tussen een Vlaams-nationale partij en een unitaire belgische partij; in de onmogelijkheid voor een Vlaams-nationalist in een unitaire belgische partij te staan of dergelijke partij te steunen zonder zich zelf te verloochenen en zijn diepste inzicht in het wezen en het doel der Vlaamse Beweging. Men dient een idee niet door een houding aan te nemen die er de verloochening van is. Hier houdt de taktiek op en begint het verraad.

Met mijn hartelijke groeten,

F. Van der Elst.

DE NAMIDDAG VAN DE IJZERBEDEVAART TE ESEN

Hulde aan Jan De Bondt

Tientallen en nog tientallen wagens reden na afloop van de IJzerbedevaart de weg op naar Esen, waar het strijdende Vlaanderen hulde zou brengen aan één van haar verdienstelijkste kampers : Jan De Bondt.

Reeds lang voor de aanvang van de vergadering liep de nochtans ruime zaal stampvol. Honderden, die binnen in de zaal geen plaats meer vonden, stelden zich buiten op voor de openstaande ramen.

Onder de vele aanwezigen bemerkten wij Mevrouw Theo Brouns en kinderen, volksvertegenwoordiger Fr. Van der Elst, Drs Jorissen, de voorzitter van het inrichtend komitee Van der Paal, oud-volksvertegenwoordiger, Dr Ballet, Juffr. Lieve Ballet, Dr en Mw Wouters, dhr Sintobin, ingenieur de Roo, dhr Glas, Dr De Voldere, dhr en Mevr. Dillen-Koninckx, de volledige arrondissementsbesturen van Antwerpen, Gent, Diksmuide en Brugge, advokaat de Boe, dhr en Mevr. Allegaert, dhr en Mevr. Peeters-Nicasie, dhr en Mevr. de Vuyst-Dael, dhr Van Overstraeten, dhr Steenhaut, gemeenteraadslid Dillen, dhr Rousseeu, en dhr Stappaerts (K.V.H.V. - Gent); Mevr. Thiry, dhr Dekeyser, dhr Maur. Dekeyser, dhr de Pyper, ingenieur en Mevr. Broos, dhr J. van Besien, advokaat Landuyt, dhr Tranchet, lic. Blijweert, Wim Maes, Bob Maes, dhr Ghyssaert, dhr Mattheyssens.

Onder de leden van de familie de Bondt bemerkten we zijn zoon tandarts Jan de Bondt, zijn dochter en schoonzoon, dhr en Mevr. Coppens-de Bondt en de familie Myny.

Hadden zich laten verontschuldigen : Mr van In (wegens ziekte), Pater Stracke, Anton Vander Plaetse, provincieraadslid Ceuppens, Dr van Boxelaer, en de leden van het IJzerbedevaartkomitee Sam de Vriendt en Juliaan Platteau, alsmede Mr. de Coninck.

Klofslag half vier veert de zaal recht. Een donderende ovatie begroet de intrede van de jubilaris, zijn echtgenote en kinderen. Minutenlange toejuichingen vullen de zaal.

Voorzitter Dr Wouters schetst dan als eerste spreker het karakter en de persoonlijkheid van Jan de Bondt, en brengt een overzicht van het harde leven en de onvermoeibare aktiviteiten van de 75-jarige. Spreker kenmerkte Jan de Bondt als een man met een moeilijk karakter, met een keiharde kop, en met een onbuigzame wil als het gaat om de verdediging van de Vlaams-Nationale idee. Al zijn talenten, al zijn gaven, stelde hij in dienst van zijn volk.

Hij was de ontwerper en de bouwer van de eerste IJzertoren. Hij was de promotor van de « nooit meer oorlog »-aktie tussen de beide wereldoorlogen.

Hij deed uit het puin van zijn vernielde toren de onvergetelijke Paxpoort rijzen. Maar hij was toch vooral het levend geweten van de IJzerbedevaarten, en voerde in de schoot van het IJzerbedevaartkomitee de harde strijd voor het behoud van de werkelijke geest, die de IJzerjongens bezielde.

Principieel als hij was aarzelde hij dan ook niet ontslag te nemen uit het komitee toen de werkelijke geest onder druk van partijpolitieke instanties uit de C.V.P. werd verkwanseld. Ook hem spaarde de repressie niet.

Maar spijt alle tegenslagen staat hij nu wederom volop in de strijd om de verspreiding van de Vlaams-Nationale idee en om de uitbouw van de Vlaams-Nationale partij. Dat is Jan de Bondt : radikaal, principieel, onwrikbaar, in zijn strijd voor de Vlaamse herwording.

Met ontroering en bewondering luisterde de nokvolle zaal naar dat schitterend palmares. En na dit ontroerende verslag van Dr Wouters werden aan Mevrouw de Bondt namens het inrichtend komitee prachtige bloemen aangeboden door de heer Cyriel Bultynck, arrondissementssekretaris van de Volksunie-Diksmuide.

Daarop komt Dr Wouters opnieuw aan de mikro om aan te kondigen dat Jan de Bondt elk verjaardagsgeschenk weigerde, maar er in toestemde een stencileermachine te aanvaarden voor het Volksuniesekretariaat van zijn arrondissement. En dat is dan weer volledig Jan de Bondt, geen persoonlijk geschenk, geen gemakkelijke verjaardagszetel, maar een stencileermachine, een propagandawapen om zijn levensideaal beter te kunnen uitdragen naar zijn volk. En het is juist die zelfopoffering, dat jeugdig entoesiasme, dat onblusbaar dinamisme van de 75-jarige jongeling dat de honderden aanwezigen zo diep aangreep.

Opnieuw breekt een donderend gejuich los wanneer het prachtige telegram van Clem de Landtsheer namens het IJzerbedevaartkomitee wordt voorgelezen.

Diep ontroerd luisteren jubilaris en aanwezigen naar die enkele woorden, die de samenvatting geven van een grans leven : « Met hartelijke dank voor al wat U voor de IJzertoren gedaan hebt wensen wij U van harte nog vele strijdbare jaren ».

Tweede spreker is Karel Dillen. Een uur lang weet hij de bomvolle zaal te boeien. Een uur lang sleept hij de aanwezigen mee door zijn uitzonderlijk gedokumenteerde en schitterend uitgesproken rede. Aan het einde van zijn schitterend betoog, brengt de zaal hem een minutenlange ovatie. Het was werkelijk een buitengewone rede. Hoe klaar en duidelijk werd voor onze ogen de groei en de teleurgang van de IJzerbedevaarten geschetst.

Derde spreker, dhr Remi Maes, brengt hulde aan de jubilaris namens de vriendenkring van wijlen priester Cyriel Verschaeve, waartoe Jan de Bondt vele jaren behoorde. Hij brengt in herinnering hoe Cyriel Verschaeve van de IJzertoren getuigde : « Het is het heerlijkste monument van de streek ».

Die uitspraak van een zo groot kunstenaar als Verschaeve is de hoogste lof die men de bouwer kan toezwaaien. En die bouwer is Jan de Bondt.

Vervolgens brengt Ingenieur Guido de Roo uit Brugge de groet van de jongeren. Hij huldigt op hartelijke wijze de jubilaris en stelt hem tot voorbeeld aan de jongeren, die hij uitnodigt de rangen van de Vlaams-Nationalisten onverwijld te vervoegen.

Lic. Paul Blijweert leidt de laatste spreker in. Iedereen kent hem, iedereen spreekt over hem. Het is de simpatieke Vlaamse Amerikaan Oskar Glas, zegt inleider. Men zegt en schrijft dat Glas een poseur is, dat hij zich interessant wil maken, door aan « show » te doen, dat hij steeds wil opvallen. Wel, zegt spreker, hij heeft daartoe het volle recht.

Onze ministers doen 365 dagen per jaar aan show en aan zelfverheerlijking, en zij doen niets voor Vlaanderen. Er zijn tientallen Vlaamse kapitalisten, die paraderend door het leven gaan, maar die nooit in hun zak schieten om onze strijd financiëel te steunen. Oskar Glas integendeel steunt ons met de middelen en de kapaciteiten, waarover hij beschikt. Waarom zouden wij hem dan het recht ontzeggen bij ons een ereplaats te bezetten.

Oskar Glas komt dan zelf aan de beurt en brengt zijn groet. Het is een hartelijke, oprechte, volkse groet, zo strijdvaardig en zo ontwapenend dat gans de zaal hem een donderende en spontane ovatie brengt.

Wanneer Jan de Bondt dan tenslotte aan het woord komt, veert de ganse zaal recht om aan de jubilaris een oververdiende hulde te brengen. En Jan de Bondt spreekt: uit elk woord klinkt zijn radikalisme, zijn diepe hartstocht, zijn onverwoestbare jeugd, zijn ontembaar dinamisme en zijn diep geloof in de rechtvaardigheid van zijn strijd en in de uiteindelijke overwinning. Hij besluit zijn dankwoord met de woorden : « Wij vechten voor de Vlaams-Nationale zaak tot de dood ».

Met een daverende Vlaamse Leeuw eindigt dit groots huldebetoon aan Jan de Bondt.

ZUID-AFRIKA

APARTHEID IN DE PRAKTIJK

Ook Blanken moeten verhuizen

Die Burger, het nationale dagblad uit Kaapstad schrijft : « ...die » geproklameerde nie-blanke gebiede in Goodwood, Parow en » Bellville (sal) nou vinnig groei. » Oakdale, een van twee gemengde » woonbuurte in Bellville, is as » blanke woonbuurt geproklameer. » Sowat 150 nie-blanke gesinne sal » uit Oakdale moet trek. In Bellville-Suid is daar 300 blanke gesinne wat moet trek. 'n Kerk, » skole en ook besighede vir blankes sal moet sluit of vir gebruik » aan nie-blankes toegesê moet » word ». (D. B. 5.2.1958).

In de dagen dat het bericht verscheen woonden wij nog in Bellville bij Kaapstad en zagen deze kleine volksverhuizing, **waarin eens zoveel blanken als kleurlingen betrokken waren**, zich voor onze ogen voltrekken. Deze trek geschiedde op grond van de Wet op Groepsgebiede van 1950, een van die « apartheidswetten » waar de wereld zich zo druk over maakt, wel met opzet vergetende te vermelden dat Hoofdstuk F. « plaaslike selfbestuur in groepsgebiede vier niblankes » voorziet. Paragraaf 21 zegt het klaar en duidelijk : « Wanneer 'n groepsgebied vir 'n nieblanke groep geproklameer is, kan die Minister vir so'n gebied 'n bestuursliggaam instel wat ooreenkomstig die regulasies saamgestel word. Hierdie liggaam word in sy geheel of hoofsaaklik saamgestel uit lede van die groep waarvoor die gebied ingestel is... »

ALWEER EEN STAP VERDER

In een reportage verschenen in Christene School, jge 1957-1958 schreven wij naar aanleiding van een redevoering die door de Minister van Naturellesake op de Kaapstadse Geloftedagviering van 1957 gehouden werd, onbewust, de volgende haast profetische (!) woorden : Op Verwoerd en Louw rust de toekomst van misschien gans een werelddeel. Op dat ogenblik konden wij niet weten dat Verwoerd negen maanden later over de Unie van Zuid-Afrika heersen zou. Sindsdien hebben wij dan gezien hoe Verwoerd stap voor stap zijn beleid ten uitvoer brengt. Op 1 juli van dit jaar werd dan ook inderdaad een historische parlementszitting beëindigd. In deze periode van parlementaire marathon-zittingen is de wet op Bantoe-selfbestuur werkelijkheid geworden en de wereld heeft met verbazing kennis kunnen nemen van de openingszitting van het « zwarte » parlement van de Transkei. Te dier gelegenheid zijn naturelle-figters hoog in de pen geklommen om hulde te brengen aan Vader Verwoerd...

Dus het utopische Bantoestan, voorlopig nog verijdeld door de onwil van Engeland om de protektoraten Basoetoland, Zwaziland en Betsjoenaland aan de Zuidafrikaanse Unie over te dragen, begint toch stilaan, al is het maar net nog in een embryonaal stadium, 'n vaste vorm aan te nemen. Wij schrijven « stilaan », maar tenslotte gaat het vlug, zo vlug dat reeds het up-to-date-boekje van Karel van der Mueren, Apartheid zonder vooroordelen, niet meer « bij » is. Ook de Bantoe Beleggings Korporasie, BBK, die de ontginning van de reservaten moet ter harte nemen, werd ondertussen opgericht.

DE OPPOSITIE RADELOOS

Nu de oppositie vastgesteld heeft dat het met het Bantoezelfbestuur ernst wordt, ziet zij zich de grote troeven uit de handen geslagen. Diets Zuid-Afrika WIL de vrijheid van de Bantoe wel. Alleen mag deze vrijheid geen bedreiging voor de blanke uitmaken. De Verenigde Partij, tenslotte ook uit blanke mensen bestaande en genietend van de maatregelen die de Nasionale Regering ook in haar voordeel neemt zoekt thans haar toevlucht tot een denk - aan - de - toekomst - van - uw - kinderen - propaganda. Stel u voor dat de apartheid doorgedreven wordt, en het begint er verdorie de schijn van te hebben, dan zullen de kafferboois en kaffermeiden uit blank Zuid-Afrika naar hun zwarte vaderlanden verdwijnen en zullen uw kinderen zelf de vloeren moeten boenen ! Uw kinderen zullen kafferwerk moeten doen ! Op mensen van het liever lui - dan - moe type heeft zulke propaganda wel invloed maar de ware nationalistische huisvrouwen hebben hierop doeltreffend geantwoord : ofwel hebben zij hun zwart huispersoneel bedankt of doen zij nu reeds een deel van het werk van hun zwarte meid of geven zij veel geld uit om een blanke meid in dienst te nemen.

Het een en het ander bewijst dat de apartheid geen kwestie is van bordjes : « Slegs blankes » - « Nieblankes », zomin als de plaatjes : « Dames - Heren » aangebracht op de plaatsen waar ook de koning tevoet naar toe gaat, toonaangevend zouden zijn voor de strijd tot de ontvoogding van de vrouw.

TRADITIE TROUWENS ALGEMEEN

Segregasie is niet het monopolie van de Nasionale Party, al heeft het woord Apartheid in haar schoot een oorsprong gevonden. De Nasionale Party tracht alleen haar apartheid energisch door te voeren. Zij staat aan de spits van alle apartheidstreven, dat is alles. Segregatie wortelt diep in de algemene Zuidafrikaanse traditie en als kort en krachtig bewijs laten wij hier een stem van « links » aan het woord :

DIE KERKBODE (orgaan van die Nederduits Gereformeerde Kerk) : « Ons onderskei (die kleurgroepe) » nie op grond van minderwaargauw een stem van « rechts » en » digheid nie, maar ons aanvaar » dat hulle andersoortig is. »

SAAMTREK (orgaan van de syndikaten) :

« Ons land is so groot, so ryk, so » skoon. Al sy kinders wit en swart » en bruin en geel, kan gelukkig » saamleef met dood-natuurlike en » dood-normale onderlinge erkenning van die een die ander se » « andersoortigheid » (niemand is » werklik teen « apartheid » in die » goeie sin van hierdie woord » nie). »

En niet alleen « de Boeren » zijn traditioneel apartheid-bewust. Een kampioen van de territoriale (dus extremistische, doch eerlijkste) vorm van de apartheid was de Britse goeverneur Sir John Cradock die in 1811 bepaald heeft dat de Visrivier in Oost-Kaapland de grens zou zijn tussen de woongebieden van kolonisten en Xhosas en zelfs niet geaarzeld heeft om van wapengeweld gebruik te maken om een definitieve grens tussen wit en zwart vast te leggen.

HET EILAND DER FONTEINEN OP HET OORLOGSPAD

Jamaïca, het eiland der fonteinen, wil nu ook wereldgeschiedenis maken. Inderdaad kwam het bericht binnen dat Jamaïca de Zuidafrikaanse goederen boycotten gaat. Dat zulk besluit dwaas is leert ons in de eerste plaats het verleden. Denk maar aan de boycot van de Duitse goederen (en niet... van de Italiaanse of Japanse). Een ernstig in- of uitvoerder stoort zich daar niet aan. En verder, in de veronderstelling dat deze boycot, georganiseerd tegen het Zuidafrikaanse rassenbeleid : « wat vir alle volkere ter wêreld weersinwekkend is » zou slagen dan zijn de eerste slachtoffers toch de naturellen-arbeiders, waar het schijnbaar om te doen is. Maar zo erg wordt het wel niet want de handel van dit eiland met de Unie is maar slap. Hij beliep in 1958 237.749 pond voor de invoer en ongeveer 14.000 pond voor de uitvoer naar Zuid-Afrika.

Maar het incident krijgt eerder een diplomatiek staartje. Jamaïca is een statenbondsland, het behoort dus evenzeer als Zuid-Afrika tot de Britse Commonwealth.

Bovendien is de West-Indische Federatie nog geen zelfstandige staat alhoewel de Engelse regering toch al zekere machten gedelegeerd heeft o.a. ook aan de minister van Handel. De souvereiniteit berust nog steeds bij Engeland en Engeland zal nu de vooruitstrevende jamaïkanen op het matje moeten roepen.

Het hele geval stelt nu die Zuidafrikaanse Nationalisten in het gelijk die de toekomstige Republiek buiten de Britse Statenbond wensen. Zij die nu in de Statenbond wensen te blijven voelen zich nu hun hoofdargument ontglippen : nl. dat de handelsbetrekkingen tussen de Statenbondslanden voor de welstand van de Republiek onontbeerlijk zouden zijn. Als zij zich nu onderling beginnen te boycotten...

Trouwens zal het debat : binnen of buiten de Statenbond, weldra, d.i. na de eerstvolgende provinciale verkiezingen die binnen een paar maanden gehouden worden, in alle hevigheid opvlammen. De oppositie beweert nu al dat Verwoerd de resultaten van die verkiezingen gaat « misbruiken » om zijn Republiek er door te stoten.

Wat die verkiezingen gaan opleveren weten wij nog niet, alleen dit : de Nasionale Party heeft in Transvaal 46.000 nieuwe nationalistische kiezers ontdekt. Voeg daar nog bij dat volgens de laatste statistieken 71 % van de schoolkinderen in Transvaal in Afrikaans-medium scholen zijn dan kunnen wij gerust besluiten met de verzekering dat de Dietse toekomst van dit in alle opzichten fantastische land vooralsnog verzekerd is.

Fred T.
Die Kruger-Verbond
Johannesburg.

IN MEMORIAM - JOS BABYLON

De meesten onzer lezers zullen reeds vernomen hebben dat onder de slachtoffers van het tragische autobusongeval in Duitsland ook de twintigjarige Jos Babylon uit Roeselare te betreuren valt.

Verschillende bladen hebben aangestipt wat een zwaar verlies de plotse dood van die veelbelovende idealist voor het strijdende Vlaanderen betekent. Dit beseffen wij maar al te wel. Van huize uit Vlaamsgezind diepte hij door studie en konsekwente beleving zijn jeugdidealisme uit tot een stevige overtuiging in de lijn van Lode Dosfel's katoliek-nationalisme. Afkerig van « berekeningetjes » is deze jonge kerel spontaan tot ons gekomen. Zijn vrienden van de Volksuniejongeren te Leuven hadden reeds grote verwachtingen op hem gesteld voor volgend jaar. Zij hebben immers gezien tot wat hij als leiderstemperament, organisator en durvend intellektueel in staat zou geweest zijn.

Reeds als eerste jaars was hij de bezieler van de Leuvense amnestiekampagne.

Hij lukte reeds in zijn eksamens in de eerste zittijd. Voor hem en voor zijn scouts betekende dit een heerlijk verlof in Tyrol. « Onverwacht werd zijn levensloop volbracht ».

Prof. Daels schreef aan de familie van Jos : « Vlaanderen rouwt om het verlies van een zijner schoonste zonen ». Die hem mochten kennen weten dat dit geen goedwillige overdrijving is tegenover de dood.

Soms lijkt het wel of de dood een nieuwe repressie onder de Vlaamsnationalisten is begonnen. Nog harder is het wanneer zulke jonge beloften ons worden ontrukt.

God zal iemand die zo groot heeft bemind spoedig amnestie verlenen.

Wij drukken hier de lijkrede af, die in naam van de Vlaamse studenten werd uitgesproken door Walter Luyten, vriend van Jas te Leuven.

Diepbeproefde ouders, familieleden en vrienden,

Als preses van de jongerenkring-K.V.H.V. kreeg ik in naam van het katoliek Vlaams hoogstudentenverbond de gunst enkele woorden te spreken bij het graf van Jos als harde maar schone laatste vriendenblijk.

Het is nog geen vol jaar dat Jos onze eerste bijeenkomst meemaakte en zich van de andere eerstejaars slechts onderscheidde voor ons, toen het bleek dat hij de broer van Mik was. Wij noemden hem vol simpatie « de kleine Bab ».

Zeer spoedig zou hij naar voor treden door zijn rijke eigenschappen van geest, ontwikkeling en hart.

Wij waren verbaasd, toen hij met zijn leeftijd in onze studievergaderingen met scherp verstand en een groot bezit aan feitenkennis zeer dikwijls de leiding nam in diskussies over de meest verscheidene onderwerpen. Wij waren het nog meer als hij op onze muziekavonden of kunstgesprekken ongewild aantoonde hoe ruim zijn algemene ontwikkeling was. En wij waren entoesiast toen « onze » Jos — als eerstejaars — meesterlijk de kwiswedstrijd tussen de verschillende universitaire fakulteiten won.

Doch niet daarom werd hij een vriend voor wie hem ontmoette en leerde kennen. Zijn diepe schoonmenselijkheid vooral moesten we bewonderen in zijn spontane uitbarstingen tegen al wat onrecht en neerhalend was rondom hem. In zijn goedheid voor kinderen en vrienden, in zijn bewondering voor natuur en kunst werd die schoonmenselijkheid in een zachtere vorm duidelijk.

In zijn Vlaamse idealen werd ze daadvaardig. Jos praatte niet alleen over zijn liefde tot ons Volk. Hij liet zich slaan door al de noden van dit volk. Zijn meevoelen met de schamelen zette hij om in een ook - anderen - bezielende aktiviteit voor het werk van de Samaritaan, dat zich om de armsten onder de Vlamingen te Brussel bekommert. Met zijn scouts organiseerde hij hiervoor collectes in zijn streek.

In de amnestiekampagne te Leuven lag de eerstejaars aan de basis, omdat zijn Vlaamse overtuiging die op Liefde en grote kennis berustte, wilde herstellen wat hij wist dat aan dit Volk misdaan werd in de naoorlogse jaren. Hij heeft sommigen geërgerd door zijn scherpe reaktie op wat hij noemde « de halfheid van de berekenende intellektueel ». Waar hij, hoewel hij reeds zeer goed wist wat het kon kosten, zijn ideaal rechtlijning wilde uitbouwen, duldde hij geen halfheid bij anderen onder het mom van voorzichtigheid. Zijn liefdeovertuiging die gestalte kreeg in zijn allen en allesomvattende Vlaamsgezindheid was geen jongetjesidealisme maar doordachte konsekwentie.

Dat voelden wij aan, dat wisten wij, daarom kreeg Jos een zeer speciale plaats in ons leven.

Het is misschien hard dit alles te herinneren, omdat al de schone plannen die wij met hem maakten plannen zullen blijven.

Jos, wij zegden dit alles niet om het bittere gevoel terug op te wekken dat onze eerste reaktie was bij het nieuws van uw dood.

Wij herinnerden aan dit alles om onze woorden voluit te doen dragen als wij in onze gevonden berusting God en uw ouders willen danken om de genade u in Leuven in ons midden te mogen gehad hebben.

Wij hebben zaterdagavond op onze gebedstocht van Steenstraete naar de IJzertoren gemediteerd over de zin van uw jonge levensoffer. Wij hebben met tranen in de ogen maar vreugde in het hart gemeend dat het misschien de grootst dankbare genade is om met uw jeugdig entoesiasme en uw vaste wil om een schoon leven uit te bouwen reeds voor God te kunnen verschijnen. God die het schone oneindig bemint moet nog veel meer dan wij van u hebben gehouden.

Onze levenstocht gaat verder, Jos. Leer ons even gevoelig worden voor onrecht als gij en even bereidwillig om er met liefde op te reageren.

Bid de Heer voor ons, die eenzaam achter blijven en voor wie onze strijd onze vreugde zal moeten worden, dat wij met uw bezieling voor ogen de belofte door ons leven meedragen, die wij zonda met zo'n zwaar hart in Diksmuide hebben uitgesproken :

« Als gij morgen valt en ik blijf alleen,
Kameraad 'k blijf trouw en ik vecht voor twee. »

UIT KONGO

Nederlands Onderwijs te Luluaburg

Aan het Sint-Aloysiuskollege te Luluaburg meldden zich negen Vlaamse leerlingen aan voor de derde humanioraklasse. Dan vroeg de direkteur aan het Gouvernement Generaal van Kongo de toelating om die klas in te richten. Die toelating werd hem geweigerd omdat het aantal leerlingen niet hoog genoeg was en omdat de ouders studiebeurzen kunnen krijgen voor Nederlands onderwijs te Leopoldstad of Elisabethstad.

Te Luluaburg echter zijn er nu zowel in het officieel als in het vrij onderwijs betoelaagde Franstalige klassen met 4, 2 of zelfs met 1 leerling ! Volgens de bestaande schoolwetten mogen de kinderen niet van taalregime veranderen. Om hun studies voort te zetten zouden die Vlaamse kinderen thans naar Leopoldstad of naar Elisabethstad moeten, beide steden op 1.000 Km. afstand van Luluaburg gelegen. De bedoeling is duidelijk : de Vlamingen die in het Frans wensen te studeren, mogen helemaal niet studeren !

Wat denken onze lezers ervan ?

De kleurpolitiekers van de drie nationale partijen laten hun franstalige partijgenoten toe in Kongo het schandalig vernederend anti-Nederlands spektakel voort te zetten. En de krant van het schild en het zwaard van Vlaanderen hemelt de minister die al deze schandalen in Kongo goekeurt en dekt op tot de « man van het jaar ».

Beseffen ook de flamingantische C.V.P.-kringen wel voldoende dat ze verantwoordelijk zijn voor de politiek van hun minister en voor de verfransing of het gebrek aan ontwikkeling van onze Vlaamse kinderen in Kongo ?

Zij krijgen nu de politiek waarvoor ze gekozen hebben. Ons zal men niets moeten verwijten want wij hebben het hen voorspeld. Gelijk wij hen thans voorspellen dat het zonder Vlaamse partij niet zal verbeteren, wel verslechten.

Dat de flaminganten zich eindelijk eens spiegelen voor hun Vlaams geweten.

Of een krachtige ruk naar het politiek Vlaams radikalisme nodig is !

NOODZAAK VAN DE VLAAMS NATIONALE PARTIJ

De hoge geestelijkheid en de Belgische Staatsgedachte

(Vervolg)

Dit alles is voor een katoliek aanvaardbaar en zelfs normaal te noemen, zekere grenzen in acht genomen natuurlijk. Wat veel minder gerechtvaardigd is, zelfs van strikt katoliek standpunt uit, is dat bijna altijd de hogere geestelijkheid in België zich solidair heeft gevoeld met de leidende gedachte van de Belgische Staat. Reeds in het heel eerste begin was dit zo. Toen in 1832 de paus de encykliek « Mirari Vos » uitvaardigde die de nieuwe liberale beginselen — waarvan de Belgische grondwet in sterke mate blijken gaf — veroordeelde, gaven de Belgische bisschoppen er geen lezing van in de kerken om te voorkomen dat de gelovigen de indruk zouden hebben dat de pauselijke wereldbrief tegen de Belgische grondwet zou gericht lijken. Integendeel zouden ze trachten de grondwet te verdedigen bij de paus die ze verre van katoliek — figuurlijk en letterlijk — oordeelde.

Het was ook niet aanvaardbaar dat de kerkelijke hoogwaardigheidsbekleders, in de Fransgeoriënteerde geest van de toenmalige leidende klassen het Franstalig overwicht in de Belgische staatsgedachte tot uiting kwam, als normaal aanzagen, ja, dat ze die staatsgedachte tot de hunne maakten en er later niet meer van afweken. Wel was het voor hen, die te zorgen hadden voor een Vlaamse en een Waalse volksgemeenschap, een gemakkelijke oplossing. Geen enkel katoliek geloofspunt kan het nochtans rechtvaardigen. Men kan in de gehechtheid van de meeste leden van de hogere geestelijkheid aan het Belgisch unitarisme alleen een persoonlijke voorkeur zien die zij het recht niet hebben aan de katolieken, onder hun hoede geplaatst, op te dringen. Meer dan ooit moet er aan herinnerd worden : « Errare humanium, perseverare diabolicum », « Zich vergissen is menselijk, in de vergissing volharden is duivelswerk ».

De hogere geestelijkheid en de Staatskatolieke partij

Niet alleen rechtstreeks, maar ook onrechtstreeks steunt de hogere geestelijkheid de Belgische staatsgedachte. Het is waar zij zich op het gebied van de praktische politiek vereenzelvigt met de katolieke staatspartij die zelf de anti-Vlaamse Belgicistische eenheidsgedachte verdedigt.

Deze houding wordt verklaard door de historische ontwikkeling van de toestanden binnen dewelke de Kerk in België zich bewoog.

Een katoliek Belgisch historicus, A. Simon, wees er op hoe de katolieke Kerk in België in wezen er toe gedwongen was zich binnen het domein der politiek te bewegen. Het doel van de Kerk is de mensheid voor Kristus te veroveren en te behouden, maar waar haar geestelijke zending zich moet uitoefenen binnen een bepaalde kring, binnen een bepaald staatsleven, is zij verplicht op een praktische grondslag te steunen om haar geestelijke taak te kunnen vervullen. Het demokratisch stelsel laat aan de Kerk slechts twee middelen toe om binnen het leven van de staat praktische invloed uit te oefenen : langs de openbare mening of langs het partijwezen.

In de Belgische staat verkoos de hogere geestelijkheid in het begin beroep te doen op de katolieke mening uit vrees door partijkeuze zich te veel te verbinden met bepaalde meningen en belangen die niets gemeens hadden met de geestelijke taak van de Kerk. Zij vreesde dat alzo godsdienst en politiek zouden worden doorheen gehaald, met al de nadelen eraan verbonden voor de godsdienst. Maar daarnaast wenste de kerkelijke autoriteit in België zelf de katolieke massa's te leiden en voor te lichten en haar gezag niet beknot te zien door een partijleiding, die, naast de verdediging van de katolieke gedachte, er ook nog andere doeleinden op nahield. De houding van de liberale partij zou het perspektief kunnen wijzigen. Zij voerde het antiklerikalisme in haar schild. Het was niets nieuws in de Zuidelijke Nederlanden. Reeds het Spaans en het Oostenrijks landsbestuur hadden zich verzet tegen een al te grote kerkelijke inmenging in het staatsleven. Onder invloed van de Franse omwenteling nam het anti-klericalisme nog scherpere vormen aan. Toch waren de meeste liberalen in de jonge Belgische staat enkel antiklerikaal, niet anti-godsdienstig en was hun doel er meestal zuiver op gericht de wereldlijke macht van de Kerk te besnoeien. Na 1850 echter veroverden de godsdiensthaters de macht in de liberale partij en begonnen zij scherp stelling te nemen tegenover de godsdienst. Het was Van Humbeek die verklaarde : « Een lijk ligt op de weg. het verspert de weg van de vooruitgang : dit lijk van het verleden, om het ronduit bij zijn naam te noemen, is het katolicisme ». Nog aarzelden de Belgische bisschoppen godsdienst en politiek volledig met elkaar te verwarren. Pas omstreeks 1875, toen het anti-godsdienstig offensief van de liberalen zijn toppunt begon te benaderen, namen zij openlijk en onvoorwaardelijk stelling voor de katolieke partij. Er kon nu niets anders meer gedaan worden dan alle katolieke krachten te bundelen tot verdediging van het geloof. In 1889 werd de grote schoolstrijd uitgestreden. Het liberalisme werd verpletterd.

In dit groot samentreffen tussen geloof en anti-klerikalisme was de hogere geestelijkheid er wel toe gedwongen de staatskatolieke partij op volle toeren te steunen. De grote fout beging zij door in later jaren haar houding niet te wijzigen. Een vraagstuk kan zich op een bepaald ogenblik binnen het leven van een natie met ongewone scherpte stellen, maar het kan later wegebben. Een oplossing die op een gegeven ogenblik de enig mogelijke is, kan later veel van haar aktualiteit verloren hebben en zelfs schadelijk worden. De hogere klerus in België bleef nochtans steeds vasthouden aan zijn praktische vereenzelviging met de staatskatolieke partij. Wel kon hij aanvoeren dat de politieke stellingen in het land door de schoolstrijd verstard waren en dat iedere verzwakking van het katoliek front het anti-klerikaal blok zou versterkt hebben. Het is waar, maar even waar is het dat de hogere geestelijkheid door haar niet verholen steun aan de staatskatolieke partij het anti-klerikalisme van de linkse partijen wakker hield en het een sterkte gaf die het op het plan der gedachten met verloop van jaren niet meer had. Het is oud-minister Van Isaker, een staatskatoliek, die — meer dan een halve eeuw na de schoolstrijd — in zijn mémoires verklaart : « Spaak zei me eens, sprekend over de algemene toestand van het land en speciaal van het Belgisch partijwezen : « Wie in België is inderdaad nog marxist, wie nog klerikaal of antiklerikaal? » De opmerking is juist en nochtans behielden de drie vroegere staatspartijen hun vroegere uithangborden. De oude partijprogramma's waren in België, wegens nieuwe vraagstukken, helemaal op de achtergrond geraakt ».

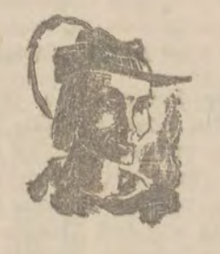

Toch bleef de Belgische kerkelijke autoriteit, in haar statische kijk op de zaken, de gelovigen verplichten hun steun te verlenen aan een partij wiens leiding in veel gevallen weigerde hun opinies of hun objektieven te verdedigen. Zo die partij niet opengesteld werd voor de meningen en belangen van alle katolieken, dan kon men niet verwachten op langere termijn alle gelovigen er binnen op te sluiten. En andere strekkingen toelaten dan de hare, dat weigerde de partijleiding beslist. Zei priester Daens niet in 1894 : « ...Welnu, voor de Kristen Demokraten is het beter handen en voeten af te kappen dan onder dergelijk kommando (van de staatskatolieke leiders) te marsjeren. Van hun geloof en van hun voorrechten hebben zij één blok gemaakt dat zij beweren onder de bescherming te stellen van de godsdienst, zodat wie hun voorrechten aanvalt, uitgekreten wordt voor een vijand van de godsdienst ». Een katoliek neemt aan dat het godsdienstig belang de andere belangen primeert, maar nooit heeft het hoogste kerkelijk gezag hem voorgehouden dat hij daarom ten eeuwige dage aan zijn andere belangen moet verzaken. Op deze manier gingen vele katolieken verloren in liberalisme en socialisme.

In werkelijkheid ontbrak het in die jaren aan de Katolieke Kerk in België aan een heiderziend ruimdenkend taktikus die geleidelijk de godsdienst weer had kunnen losmaken van zijn al te nauwe binding met de staatskatolieke partij, die hem had kunnen « desengageren » van de stellingname die de schoolstrijd op een bepaald ogenblik had nodig gemaakt. In oude sleur bleef de hogere geestelijkheid echter de gemakkelijkste weg bewandelen. De gemakkelijkste oplossing was immers verder op een sterke katolieke partij te blijven steunen die door haar politieke macht een rotsvaste waarborg verzekerde voor de kerk. Vanuit dit standpunt gezien moest iedere scheur in het katolieke partijblok een gevaar voor de godsdienst inhouden. De hogere geestelijke overheid zou dan ook iedere poging tot het verbreken van de eenheid in de katolieke partij in de kiem trachten te smoren. Zij zou de Kristen Demokratie van priester Daens breken, zij zou het Vlaams nationalisme trachten tegen te houden. Zij zou de stichting van een nieuwe partijformatie, de V.D.B., in 1945 als ongewenst laten voorkomen. Welke de redenen, opinies of belangen waren die tot nieuwe partijvorming aanspoorden, dit vermocht haar weinig of niet te interesseren. Haar enige bekommernis was van in het land op een sterk politiek voetstuk te kunnen steunen.

In een herderlijke brief van Mgr. Van Roey wordt in 1932 verklaard : « De feiten bewijzen klaarblijkelijk dat alleen een sterke katolieke partij, stevig ingericht en bezield met tucht in al haar vertakkingen, het echte en enige bolwerk is onzer godsdienstige vrijheden ». Maar in een schrijven van 1936 zegt dan de aartsbisschop van Mechelen : « Sommige beweren dat zulke politieke partij schadelijk is voor de godsdienst omdat men soms aan de Kerk zelf aanwrijft de mogelijke fouten of tekortkomingen van een partij die zich voorstelt als haar officiële verdedigster. Ware het zo, dan zouden wij de dwaling of de slechte trouw betreuren van lieden die moeten weten dat geen enkele politieke partij zich mag beroepen en dat geen enkele zich beroept op een mandaat of een afvaardiging van de Kerk en dat deze dus niet mag aansprakelijk gemaakt worden voor de politieke handelingen van zekere katolieken ». Met de oprechte eerbied die de katolieke Vlaams nationalisten voor het geestelijk gezag hebben, kunnen zij deze redenering niet aannemen. Het gaat niet op in feite de gelovigen aan te zetten voor een bepaalde partijformatie te stemmen en terzelfdertijd te beweren dat deze partij zich niet mag beroepen op een mandaat van de Kerk, evenmin als het opgaat zich aan alle verantwoordelijkheid te onttrekken voor de fouten en de handelingen van genoemde partij.

Maar indien de hogere klerus in België maar al te vaak in de staatskatolieke partij alleen een sterke steun ziet tot verdediging van het geloof, dan ziet de katolieke partijleiding in de geestelijke overheid eveneens dikwijls maar een vast steunpunt voor haar politiek. Zeker, de staatskatolieke partijleden — of velen onder hen — verdedigen de katolieke geloofsleer en godsdienst, maar wie zou durven ontkennen dat de andere strekkingen in de partij : franskiljonse, konservatieve, financiële, sociaal demokratische en vooral de eigen eerzucht en het eigen belang, de katolieke ideologie niet ver in de schaduw laten. Voor de katolieke partijleden is het kerkelijk gezag [illegible] al te dikwijls de steun die zij [illegible] hebben om hun eigen objektieven te bereiken. Moet er aan herinnerd worden hoe na « Rerum Novarum » de konservatieve katolieke partijleiding getracht heeft de kerkelijke hoogwaardigheidsbekleders in te zetten tegen de Kristen Demokraten die zich beriepen op de pauselijke encycliek, hoe ze erin slaagden de bisschoppen een mandement te doen uitvaardigen dat diezelfde Kristen Demokraten de onderwerping aan het gezag van de partijleiding aanbeval, hoe ten slotte een uitdrukkelijke brief van kardinaal Mery del Val en de openlijke steun van Mgr. Mercier, de nieuwe aartsbisschop, nodig waren om aan de hetze een einde te maken.

Een uitstekend voorbeeld van het misbruik dat de staatskatolieke leiders van de godsdienst maakten, geeft het relaas van ex-minister Van Isacker over de verkiezingen van 1932.

De gemeenteverkiezingen van 1932 hadden verlies meegebracht voor de katolieke partij en dreigden de katoliek-liberale regeringskoalitie aan het wankelen te brengen. Om dit te voorkomen, moest de staatskatolieke partij bij de volgende verkiezing absoluut een sukses behalen. Nu hadden de socialisten na de gemeenteverkiezingen weer enige blijk van antiklerikalisme gegeven, op verre na echter niet in verhouding met wat nu zou volgen. Van Isacker vermeldt : « Graaf de Broqueville (het regeringshoofd) was te behendig om daar niet dadelijk munt uit te slaan. Een paar jaar vóór de oorlog had hij, onverwachts en onverhoopt, de toen reeds vermoeide katolieke partij met het schoolprobleem een schitterende zegepraal verzekerd. Waarom zou hij hetzelfde middel tot hetzelfde doel ook nu niet gebruiken... » In het geheim trof de Broqueville zijn voorbereidselen. Plotseling plaatste hij te Mechelen, de aartsbisschoppelijke stad, de komende verkiezingen in het teken van de schoolstrijd. De geloofsijver van de katolieke massa werd aangevuurd, de propagandisten werden opgetrommeld, de Vlaams nationalisten werden als scheurmakers en slechte katolieken gebrandmerkt. De katolieke partij haalde enige zetels winst. De kerkelijke autoriteit kon gerust zijn, want er zou geen sprake meer zijn van antiklerikalisme. Ook de katolieke partijleiding was tevreden, want door het aanwakkeren van de godsdienstige gevoelens van de massa's had zij haar doel bereikt en kon zij de regeringskoalitie voortzetten. Daarom moest enkel vrede worden gesloten met de vijanden van het geloof : de liberalen. In het teken der verzoening werd hen het ministerie van Openbaar Onderwijs geschonken.

Treurig is de vereenzelviging van godsdienst en politiek in België. Te betreuren valt het dat tot op heden toe geen poging werd gedaan om de lage en gevaarvolle binding tussen katoliek geloof en staatskatoliek partijbelang los te maken, zodat de gelovigen in dit land — en dat zijn de Vlaams nationalisten in hun grote meerderheid — niet bij iedere verkiezing voor een kunstmatig geschapen gewetenskeuze tussen hun katolieke overtuiging en hun politieke strekking zouden worden geplaatst.

Vooral betreurenswaardig is deze houding in een tijd waar in de katolieke wereld een nieuwe lijn is doorgebroken die de Kerk boven de beperkingen van de politiek wil plaatsen. Tijdens de vorige eeuw was de Kerk er toe verplicht geworden alle middelen, ook de politieke, aan te wenden om zich te verzetten tegen een antigodsdienstig offensief dat haar binnen de kerkgebouwen wilde opsluiten en haar alzo wilde beletten haar zending binnen de natie te vervullen. Krachtig bood zij weerstand en eens de aanval afgeweerd, ging zij stilaan een nieuwe richting in die op deze dag nog steeds wordt doorgezet. Reeds Leo XIII erkende dat er een burgerlijke maatschappij bestaat die niet rechtstreeks tot het domein van de Kerk behoort. Sindsdien verwijderde de Kerk van Kristus zich steeds meer van iedere zuiver wereldlijke inmenging om met des te meer klem haar eigen gezag op te eisen op het geestelijk plan — kanunnik Leclercq verklaarde : « La mission spirituelle et universelle de l'Eglise exige qu'elle se désolidarise de toute forme temporelle de société pour n'être que la Cité de Dieu parmi les hommes ». Maar terzelfdertijd eist de Kerk volle bewegingsvrijheid op voor haar geestelijke zending, ook daar waar ze in nauw kontakt komt met de burgerlijke maatschappij : in de school, de familie, de arbeidersorganisaties, de jeugdbewegingen, enz.

(Vervolgt)

Lezers schrijven ons

EINDELIJK UITSNIJDING VAN REPRESSIEKANKER ?

DE GEDETINEERDEN

Het mag wel eens herinnerd worden dat op de overblijvende gedetineerden ook deze grieven van toepassing zijn die een Pholien liet uitroepen : ...een gerecht van Negerkoningen.

Ook zij werden gestraft op retroaktieve wetten, door uitzonderingsrechtbanken en na eenzijdig onderzoek. Ook zij zijn het slachtoffer van de dolle tegenstrijdigheid in tijd en ruimte tussen straffen toegepast op gelijkaardige vergrijpen.

20 jaar na het uitbreken van de oorlog, na 15 jaar celregime mogen ook zij thans een bezadigder oordeel verlangen.

DE LAMPISTEN

De laatste weken neemt Demany in « Le Peuple » sporadisch de verdediging op van wat hij noemt de lampisten die nog opgesloten zijn.

Zijn pleidooi zou de taal van het gezond verstand zijn indien het niet gekoppeld werd aan scherpe aanvallen tegenover andere vooral Vlaamse gevangenen, die met de z.g.z. lampisten inderdaad niets gemeens hebben. Nu de verzetsman Rinchard na 10 jaar in vrijheid werd gesteld is het tijd dat Demany ook eens een lans breekt voor de overgelopen verzetslieden die 15 jaar boeten.

HET ONDERSCHEID

Niet zozeer de vraag wat men heeft gedaan, dan wel de vraag omtrent het HOE en het WAAROM dient grondig te worden onderzocht alvorens wij ons een mening vormen over de oorlogsgedragingen van onze medeburgers (brochure Pro-Amnestia blz. 7).

Toch is er een groot onderscheid zoals Mr. Bauthier, lid van de Weerstandskommissie (Soir 23-6-53) het schreef, tussen hen die zich door een politieke ideologie lieten leiden en de anderen.

Konsekwent in onze politieke lijn staat het de Walen volkomen vrij eindelijk vergiffenis te schenken aan die Weerstanders en Walen die zeer zwaar gefaald hebben en meestal niet om ideologische redenen.

Men zal het ons niet ten kwade duiden dat wij er naar streven allen die handelden uit Vlaams Nationale of andere overtuiging aan hun families terug te schenken. In Vlaanderen is er reeds lange jaren een oprechte Verzoeningswil ook bij het Vlaams Verzet, ook bij de arbeiders.

HET DIALOOG

Dit gezegd zijnde lijkt het ons dat een dialoog mogelijk is. Wij staan de vrijlating voor van Dr. Elias. Wij zijn eveneens voorstander van de vrijlating van alle Vlamingen - meestal arbeiders en kleine bedienden - die faalden uit ideologische beweegredenen. Voeg daarbij de door Demany gevraagde vrijstellingen van door Krijgsraden veroordeelde weerstanders en Waalse veroordeelden die meestal geen ideologische verantwoordiging voor hun daden kunnen aanvoeren en het vraagstuk der gevangenen is opgelost in een geest die in éénklank is met het humanisme van VAN DER VELDE en met de KRISTELIJKE NAASTENLIEFDE.

T. H.

DIKSMUIDE EN BRUSSEL

De Volksmacht, weekblad van de Christelijke arbeidersbeweging, schrijft niet dikwijls over de repressie, maar toch in het nummer van 8 augustus hebben ze het gewaagd onder het opschrift « Daar spreken we over te Diksmuide » een vergelijk te maken tussen Elias-Hellebaut en Dr. Rinchard, de eerste twee echte vlaamse idealisten zonder verklikking nog moord op hun geweten, de derde een waals verzetsman - verklikker met idealistenbloed aan de handen. Het is ergerlijk dit te moeten lezen in een blad dat alles in 't werk stelt om de C.V.P.-politiek op te hemelen en te verdedigen, diezelfde C.V.P. wier leiders o.a. De Schrijver, de repressie instelden, die leiders die de repressie zo lang mogelijk in 't leven willen houden om alzo bij de verkiezingen beloften te kunnen doen opdat de getroffen personen voor hen zouden kiezen. Wist eerste minister Eyskens niet wie dhr. Merchiers was ? Jawel hij wist het maar al te goed maar... de repressie mag niet geheel opgelost worden, wat zouden ze nog aan de arme verblinde sukkelaars kunnen beloven. Wat meer is alle niet of half opgeloste zaken worden nu op de rug der liberalen geschoven : typischer uitgedrukt in eerste Minister Eyskens vlaamse taal « Il faut savoir ouvrir le parapluie ».

Dat Elias en Hellebaut en vele andere Vlaamse idealisten waren en nog zijn weten we reeds vijftien jaar en meer. Dat er nog duizenden personen zijn die gebroodroofd zijn, geen rechten bezitten en geen inkomen hebben weten we ook reeds lang, alleen de regeringen wisten het niet of geven de schijn het nu pas te weten.

Ten andere de C.V.P.-afgevaardigden en de Volksmacht zijn ervan overtuigd dat het te Diksmuide maar woorden zijn zonder gevolgen, kwestie van zand in de ogen te strooien. Ware het niet beter de koe bij de horens te pakken en te schrijven « daar praten we over in de Kamers » maar... daar zou het grote gevolgen kunnen hebben vooral voor de Waalse C.V.P.-kes en dat mag niet.

Nochtans is het onze plicht de mensen van Diksmuide er op te wijzen dat maar een stad telt om de repressie op te lossen en dat is Brussel.

L. D. - St. Pieters-Leeuw.

VOLGEND JAAR GEEN MEINEDIGEN MEER IN DIKSMUIDE !

Onder de druk van het Vlaamsnationalisme is de IJzerbedevaart van 1959 vinniger geworden, althans wat de gebruikte taal betreft.

Elk jaar hadden de C.V.P.-kringen alles in het werk gesteld om Diksmuide te overstromen met suffe slapers. Het was een hoon in plaats van een hulde, welke aan onze gesneuvelden gebracht werd. Elk jaar bleven dan ook meer nationalisten thuis en keerden zich met des te meer vurigheid naar de enige echt-Vlaamse massamanifestatie, die overbleef : het Vlaams-nationale zangfeest.

Bewust van de noodzakelijkheid de strijd van onze frontsoldaten nooit te vergeten, bleven de nationalisten uit de Volksunie toch naar Diksmuide trekken om door propaganda zoveel mogelijk strijdvaardigheid te ontsteken.

Die strijdvaardigheid, welke moet tot uiting komen bij de sprekers, bestond dit jaar. Alleen was er nog één groot gebrek : op deze plechtigheid, waar amnestie, zelfbestuur, geen talentelling en industrialisatie van Vlaanderen (alle vier Volksunieprogrammapunten !) werden geëist, waren C.V.P.-volksvertegenwoordigers en senatoren aanwezig, die in Brussel, waar zij voor die vier punten kunnen ijveren, niets verwezenlijken.

Buiten Meester Van der Elst, die liever tussen het volk ging staan dan vooraan te pronken met mensen, die een dubbele rol spelen, ware alleen De Saeger in Diksmuide nog op zijn plaats geweest. De anderen moesten er wegblijven.

Ik heb trouwens de indruk dat ze volgend jaar zullen wegvliegen, indien ze weer met lege handen komen een eed zweren, die in feite niets anders is dan een gruwelijke meineed. De stunt van 1960 zou hierin kunnen bestaan dat dergelijke meinedigen van de bedevaartweide weggehuid en weggejouwd worden.

L. S. - Vorst.

HET LOT VAN ALLE AFVALLIGEN

Professor Peeters, die reeds in 1935 in zijn boek « Bruin Bolsjevisme » de gruwelen, welke uit het Nazisme moesten voortvloeien, voorspelde, verklaarde eens op een vergadering van het Vlaams Verzet dat « Victor Leemans grotere schuld droeg in het afglijden van onze jeugd naar de collaboratie dan Elias en de aan het Oostfront gesneuvelde Tollenaere ».

Deze Leemans, besloot hij bitter, werd aanvaard in de C.V.P., maar Elias is ter dood veroordeeld.

Er wordt nu beweerd dat het de afvalligen als Leemans en Custers zijn, die door hun zwakke houding oorzaak blijven dat Elias en anderen nog steeds in de gevangenis verblijven.

De grootste smet die op ons volk rust, zijn de afvalligen, die zich wit wassen ten koste van anderen. Dit wit wassen bestaat vooral in het vleien van de C.V.P.-leiding, in het kruipen als werveldieren om toch maar niet herinnerd te worden aan hun grote medeplichtigheid.

Een ander voorbeeld van deze kruiperigheid is oud-Senator D'Haese, die zich blijft bezondigen aan een anti-splinterpartij-proza, dat schril afsteekt tegen zijn vroegere vinnige aanvallen op de toenmaals van de Vlaams-nationale lijn afwijkende politieke tegenstrevers.

Ook bij de B.S.P. munten dergelijke afvalligen — zie Van Eynde — uit door hun ongelooflijke hardvochtigheid tegenover mensen, die in alle oprechtheid of bewust van hun grote verantwoordelijkheid, bleven vasthouden aan de eens gekozen richting.

Ze mogen zich dan ook nog zo kruiperig gedragen, eens komt toch loontje om zijn boontje en zullen ze door hun nieuwe meesters uitgespuwd worden. « Links » laat bv. in zijn laatste nummer doorschemeren dat het niet gediend is door het renegatenproza van hun fanatieke « Kop ».

Als men zich te moedeloos en te oud voelt om de harde, maar noodzakelijke strijd voort te zetten, dan legt het eergevoel tenminste toch op dat men zijn vroegere vrienden, die blijven strijden, niet in de rug schiet.

K. D. L. - Leuven.

Zal Leuven de les begrepen hebben ?

De Jezuïten zullen Antwerpen dus begiftigen met een universiteit. Het was meer dan hoog tijd, want het universitair onderwijs zal een geweldige uitbreiding nemen en nu reeds is het voor onze studenten in Leuven niet meer te houden. De Vlaamse afdeling zal daardoor tenminste gedeeltelijk ontlast worden.

Blijft echter de Waalse afdeling, die als men de taalwetten naar de letter wil toepassen, geen recht kan hebben op subsidies, omdat ze in het Vlaamse land een gevaar uitmaakt voor de gaafheid en de rust.

Wallonië is, zegt men, erg ontkerstend en heeft dringend behoefte aan een kristelijk kultureel centrum. Door de Waalse afdeling van de Leuvense universiteit over te brengen naar Bergen bv. of Namen, slaat men twee vliegen in één slag. Eerstens stelt men zich in orde met de taalwetten en met de noodzaak de integriteit van de Nederlandse kultuur in Vlaanderen te beveiligen en tweedens schenkt men aan de Waalse katolieken waar ze recht op hebben en die in hun land noodzakelijk is een Waalse katolieke universiteit.

H. D. K. - Mechelen.

DE INCIDENTEN TE DIKSMUIDE

Een oud-koloniaal, oud A.K.V.S.-er stuurt ons zijn bedenkingen over de verontwaardiging van « De Standaard » over de IJzerbedevaart. We laten de brief hierbij volgen. Zoals bij alle brieven die in de Volksunie verschijnen, dient de redaktie de inhoud niet te onderschrijven. Er staan echter rake dingen in.

Beste Volksunie,

Toen ik in « De Standaard » van maandag 24 dezer het relaas las over de nachtelijke incidentjes te Diksmuide, heb ik toch moeten glimlachen. Na de pen eens diep in de gal te hebben gedoopt, schrijft zij trillend van verontwaardiging over die verachtelijke « belhamels » met « klowneste » allures die het (ocharme toch !) aandurfden de sakrosankte belgische driekleur te verscheuren en te verbranden. Ik zou zulke verontwaardiging van ieder konformistisch journalist kunnen aannemen, maar van de Standaard-journalisten kan ik dat in geen geval en ziehier waarom.

Het was De Standaard-journalist M. G. Ruys die, in januari jl., van uit Leopoldstad « De Standaard » en zijn lezers niet alléén teisterde met een reeks reportageartikels, die een monument waren van onbegrip en kwade trouw, maar die vooral niet te vies was om, onder de dekmantel van journalistieke informatie, vriendschappelijk te gaan praten in de « Belge » met de zwarte belhamels van de opstand. d.w.z. met de verantwoordelijken voor de onnoembare schanddaden waartoe zij het gepeupel hadden aangezet. Het ging toen niet over het onschuldig verscheuren van een belgische vlag, maar over het verbranden van scholen, kerken en hospitalen. Over het schenden en onteren van onze vrouwen en meisjes, over mishandelingen, folteringen en doodslag. Waar bleef toen uw verontwaardiging ?

De Standaard schijnt zijn lezers te nemen voor mensen zonder geheugen of domkoppen. Zijn eenzijdige verontwaardiging klinkt zo onwaarachtig, zo hol en vals als een leeg vat.

Ik heb als oud-koloniaal met een vijfentwintigjarige ervaring van koloniale toestanden versteld gestaan over uw onbegrip, uw vooringenomenheid, uw totaal gebrek aan inzicht in de koloniale problematiek. Ik bestatig nu dat u bepaalde vlaamse gebeurtenissen met dezelfde onbesuisdheid en hetzelfde onbegrip tegemoet treedt. Alléén maar het feit dat u onze Vlaamse oudstrijders 1914-18 wilt betrekken in uw verontwaardiging getuigt van een grove onwetendheid. Het is niet alleen belachelijk maar grotesk. U hebt wellicht nooit (u zijt daarvoor te jong van jaren) de honende en bijtend vijandige redevoeringen gehoord tegen alle belgische simbolen van een Jeroom Leuridan, een Ward Hermans, ja zelfs van een Joris Van Severen in het belgisch parlement, en van andere leidende fronters in de jaren 1921-1925. Als er iemand België en alle Belgische simbolen haatte, dan was het de vlaamse VOS.

Zeker, ook mijn verstand zegt mij dat deze uitspattingen beter niet zouden gebeuren en toch heeft mijn oud flamingantenhart geklopt van vreugde toen ik die Belgische vlag in vlammen zag opgaan. En ik schaam me daarover niet omdat ik heel zeker weet dat wanneer ik vandaag, vergrijsd en niet meer jong, nog steeds de vurige Vlaams-nationalist ben van een kleine veertig jaar geleden, ik dat te danken heb aan het feit dat ik gedurende al die jaren méér heb geluisterd naar mijn warm hart dan naar mijn nuchter verstand.

Ja, toen ik de gezegende leeftijd van twintig jaar had heb IK OOK Belgische vlaggen verscheurd en verbrand. Ik ben daar niet fier over, evenmin als over onze knokpartijen met franskiljons en Walen, maar ik schaam me er evenmin om. Ik behoor tot een generatie van REBELLEN. Onze jeugd was oproerig. Maar beter een opstandige jeugd dan een konformistische. Beter honderd verbrande Belgische vlaggen dan één knieval voor het « simbool van onze schande ».

En hier raak is het wezenlijke aan van gans deze zaak. De Belgische vlag is een SIMBOOL. Het simbool van 130 jaren verdrukking, van méér dan een eeuw van onrecht. Onder deze vlag werd en wordt ons volk geestelijk ontmand en vermoord. Onder deze vlag ontstond de aktivistenjacht van 1918 en de beestachtige repressie van 1945. Onder deze vlag werden Borms, De Feyter, Brouns, Vindevogel, Mgr. Mod. Van Assche, Leuridan en zovele anderen gerechtelijk vermoord, duizenden vervolgd en gebroodroofd, honderden gekerkerd en gefolterd, tientallen vrouwen en jonge meisjes onteerd en geschonden. Onder dit simbool werden in 1925 zeshonderd heldenhuldezerkjes verbrijzeld en éénentwintig jaar later ons IJzermonument opgeblazen... moet ik verder gaan ?

Welnu Standaard, dit simbool heb ik leren verfoeien en misprijzen van af mijn veertiende jaar. In onze A.K.V.S. optochten riepen wij : « Voor Vlaanderen ? ALLES. Voor 't Belgiekske ? NIKSKE ». Ik hoorde het weer op de vooravond van de bedevaart. Bij de nationalistische jongeren van de jaren 1920-1930 was de belgische vlag nog véél onveiliger dan dit nu het geval is bij de tegenwoordige Vlaams-nationale jeugd. Ik kan het dan ook zo erg niet vinden wanneer de jeugd van vandaag zich aan dit hatelijke simbool vergrijpt, ook al meen ik dat het beter niet zou gebeuren.

Men beweert dat deze incidenten het werk waren van enkele kommunistische provokatieagenten. Dat is heel goed mogelijk en in dat geval zijn onze jonge mannen er maar ingelopen. Dat is dan het enige werkelijk spijtige in het ganse geval. Wanneer onze jeugd opstandig wordt dan moet dat zijn in dienst van onze eigen vlaamsnationale idealen en niet onder aanhitsing van mensen die met ons niets gemeen hebben en alléén voor doel hebben ons te kompromitteren.

En nu een goeie raad Standaard. Spaar in 't vervolg uw verontwaardiging voor de vele misdaden gepleegd door de vijanden van Vlaanderen, voor de ministers-cipiers die Elias in de kerker houden, voor de uitbroeders der repressiewetgeving die duizenden Vlamingen in de miserie houden, voor de verantwoordelijken van de gebiedsroof, de verfransing, de achteruitstelling op alle gebied. De vijanden van Vlaanderen misbruiken sinds méér dan 100 jaar de Belgische vlag om hun misdadig opzet te kamoefleren. Zij zijn dan ook de enige verantwoordelijken voor de vijandschap en de haat die ieder vlaamsnationalist in 't diepst van zijn hart voelt branden tegen dit simbool. Op iedere Vlaamse manifestatie is de Belgische vlag, wanneer ze niet is geflankeerd door een vlaamse leeuw, een provokatie. Wie dat niet begrijpt heeft nooit iets gesnapt van de diepe betekenis van het ideaal van de fronthelden : « AVV-VVK ».

Zijn wij dan onverzoenbaar ? Neen. Wanneer België onze volkspersoonlijkheid zal erkennen, wanneer onze Leeuwenvlag als Vlaamsnationaal simbool officiëel wordt aangenomen, wanneer de Belgische driekleur (die tenslotte onze Brabantsche kleuren zijn) zal opgehouden hebben een antivlaamse lading te dekken, wanneer de laatste sporen van de repressie worden opgeruimd... dan zullen wij een ernstige poging doen om te vergeten en te vergeven en het vijandig kloppen van ons hart te bedwingen. Eerder niet. Het woord is aan de Belgische machthebbers.

L. v. d. W. - Oostende.

Bewegingsleven

LIMBURG

Hasselt

Kadervergadering op zaterdag 5 september te 19 uur, Hotel Warson, Stationstraat.

Daar de agenda belangrijk is rekenen we op de opkomst van onze propagandisten uit gans Limburg.

Peer

OBERBAYERNFEEST

In de zaal « Esmeralda », ingericht door « De Kring » Hasselt op zaterdag 19 september te 20 uur.

Toegangsprijs : 25 F.

Uit Hasselt en Neerpelt worden bussen ingelegd.

Neerpelt

Onder voorzitterschap van Wim Jorissen werd voor het kanton Neerpelt overgegaan tot de stichting van een kantonaal bestuur. Werden als leden aangeduid P. Luyckx, Bleyen, J. Pinxten, Evers en J. Van Baelen.

J. Van Baelen (Neerpelt) werd aangeduid als voorzitter en Bleyen (Lommel) als sekretaris.

Genk

Onder voorzitterschap van de heer Hendrickx vond te Genk een vergadering plaats waarop Ir. Clem Colemont en Dr. Leo Wouters het woord voerden.

De Limburgse voorzitter Drs. Wim Jorissen sprak het slotwoord.

St. Truiden

Het pas opgerichte kantonaal bestuur van St. Truiden wenst geen teoretisch bestaan te leiden. Op een tweede vergadering werden de resultaten besproken van de werking van de laatste drie weken. Nieuwe abonnementen en leden kwamen binnen.

W-VLAANDEREN

IJZERBEDEVAART

EINDELIJK een nieuw geluid ! Beter gezegd, eindelijk opnieuw het « oude » geluid, of... ongeveer.

Het werd tijd. Het geduld der oprechte Vlamingen werd reeds te lang op de proef gesteld en... is UITGEPUT !

Het MOET en het zal gedaan zijn met, onder het mom van een C.V.P. bedevaart, een kunstmatig belgicisme te huldigen in de plaats van een hulde aan onze vlaamse doden.

« Er is een hulde die een hoon is » zegde Rik Borginon. Het Bedevaartkomitee heeft, helaas, de doden genoeg gehoond en Vlaanderen heeft DAT in laffe volharding maar al te lang laten duren.

Aan alles komt een einde, ook aan het geduld van de oude lamme goedzakken die maar al te veel toegevendheid hebben betoond.

Niet te vergeefs, God dank, hebben wij de jongeren opgewekt en aan de ouderen hun defaitisme verweten. Bij de jongeren werd gewezen op de noodzaak van een Vlaams-Nationale bedevaart en voor de ouderen werd een **« terug in de rangen »** geblazen.

De bekroning is er.

1959 waaide de C.V.P. bedevaarten weg. De jongeren zullen **geen volgende meer dulden !**

1959 deedt de oude bedevaarten verrijzen !

1959 en de ouderen kwamen terug, staan in 't gelid nevens de jongeren.

En nu : VOORUIT ! ! !

Jan De Bondt.

DE BIERKELDER

Hulde aan de « Libre Belgique » die in de « bierkelder de la Volksunie... des centaines de jeunes nationalistes flamands » heeft ontdekt. De andere C.V.P. bladen hebben niets gezien.

Van zaterdag 22 augustus tot zondagavond, 23ste, werd de kelder door duizenden en nog duizenden jongeren bezocht, mede voor de eerste maal door veel ouderen. Wij mogen zingen : « ...ze keren tot Vlaanderen weerom ».

't Was puik muziek onder leiding van Frans Van Maele uit Brugge.

En geestdriftige toespraken door student Paul Blijweert, door Vlaanderens rijke nonkel uit Amerika, Oskar Glas, door Jan De Bondt met zijn zingende kleuters en door anderen nog.

De Nederlandse journalisten werden op aanhef van hun nationaal lied verwelkomd. E. Pater Ambrosius werd op een drie maal herhaald « Hip - hip - hourah » gevolgd door een dreunende Vlaamse leeuw onthaald mede een drietal sekulaire geestelijken.

Het politiereglement werd stipt nageleefd en de kelder op zondag 23, om één uur gesloten.

Onze alg. propagandaleider, Rudi Van der Paal heeft nog eens laten zien wat hij bij 't organiseren kan.

INCIDENTJES

Toen de kelder reeds gesloten was daagde de Rijkswacht op in de IJzerlaan.

Iedereen werd gedreven naar de IJzerbrug toe. Daar kwam het tot herhaalde incidentjes zodat de rijkswacht zich verplicht zag de St. Janstent te doen ontruimen wat, van zelfsprekend niet zonder de spuit of de matrak kon geschieden.

Men zegt dat er uitgedaagd werd met de Belgische vlag. Dat men toch niet vergete dat velen die als kinderen, na de bevrijding, hun vader of moeder, of allebei hebben zien afranselen en wegvoeren onder de plooiën van de driekleur, thans mannen geworden zijn op wier gemoed die vlag werkt als de rode lap op de stier.

Er wapperden thans meer dan honderd leeuwen te Diksmuide en nabije omgeving. Dat men gerust de Belgische vlag opberge met de IJzerbedevaart.

Wij van onze kant bergen steeds de leeuwenvlag wanneer vuurkruisen, fraternellen of andere patriotten komen manifesteren, wat hun recht is. Wij zijn geen uitdagers. « Men » volge ons voorbeeld en ALLES ZAL RUSTIG BLIJVEN !

Jan De Bondt.

ROESELARE

JOS BABYLON, lid van de Volksunie jongeren, Leuven, ten grave gedragen.

De St. Michielskerk was drie maal te klein om de ontzaglijke menigte te bergen opgekomen om de plechtige lijkdienst van de zo vroeg aan Vlaanderen ontnomen Jos Babylon bij te wonen.

De zware lijkkist, bedekt met 'n prachtige leeuwenvlag, werd de kerk binnengedragen op de schouders van Retorikaleerlingen en Hoogstudenten.

De leeuwenvlag moest, NAAR MEN ZEGT, afgenomen worden van de kist bij het intreden van de kerk. Wij weten niet of de bewering juist is, maar de vlag bleef op de kist liggen. Alleen de vele bloemen en kransen bleven buiten de kerk.

Hooggeplaatste geestelijke en burgerlijke overheden waren bij de lijkplechtigheden aanwezig of hadden rouwklachten ingezonden.

Mgr Van Waeyenbergh, Rektor van de Leuvense Universiteit had vooraan in de kerk plaats genomen.

Onze alg. Voorzitter, Volksvertegenwoordiger Fr. Van der Elst, belet, stuurde zijn deelneming.

Onder de zeer vele aanwezige Volksuniemensen bemerkten wij Dr L. Wouters, dhr Rudi Van der Paal, de arr. voorzitters Viktor Bouckaert, Jan De Bondt, de kameraden Van Maldergem, Depla, Talpe, enz..., te veel om allen hier te kunnen vermelden. Zij volgden de rouwstoet tot bij het graf.

Een koor van nog zeer jonge Collegeleerlingen, opgesteld aan de voet van het graf, zongen op uitmuntende, op innig mooie wijze, enkele treurliederen, o.m. het « Vaarwel mijn broeder » oprecht MEESTERLIJK uitgevoerd.

Lijkreden werden uitgesproken door de Scouts, de Retorika van Roeselare en door de studenten van het K.V.H.V., Leuven.

Rust in Vrede, goede Volksunievriend !

O-VLAANDEREN

Gent-Eeklo

Vrienden weinig. Vijanden veel. Laat zulks zo mijn God. Ik heb mijn deel. Deze vooroorlogse verzen zijn ook nu voor de huidige vlaams nationale partij van toepassing. Het koor der ons vijandig gezinde pers weerklinkt in meervoudig gehuil. De toonaard is des te schriller, naargelang onze werking stijgt, en de uitbouw groeit. Op de jeugd oefenen wij een weldadige invloed uit, die uitstraalt in een durvende werklust en vernieuwende geest. Het arr. Gent-Eeklo, bijt de laatste tijd duchtig van zich af, zijn plaktochten met duizenden banden en plakbrieven bezorgden opnieuw leverkrisissen aan de bloedarmoedige partijen. Waarom zouden we dan ook wachten, om onze aktie verder door te drijven ?

AANDACHT GENT !

We roepen al onze kaderleden en militanten op voor de driemaandelijkse kaderdag op 12 september e.k. om 20 uur. Dr. Leo Wouters en Omer Van de Kerkhove, behandelen de aktuële problemen. De verdere werking wordt in dat kader gezien eveneens besproken. Niemand mag op het appel ontbreken.

Een persoonlijke uitnodiging volgt.

NAAR ANTWERPEN.

Alhoewel niet uitgenodigd, maar doordrongen van de noodzakelijkheid van amnestie, zijn we allen op 20 september e.k. te Antwerpen en stappen we op in de amnestieoptocht. Autobussen worden ten dien einde ingelegd met vertrek « Vlaams huis Roeland », te 9 uur stipt. Men kan steeds inschrijven bij al onze propagandisten, evenals in het lokaal Roeland, bij G. Dekeiser, Onderbergen, Gent, of bij Jos Moor, Hundelgemsesteenweg, 47, Merelbeke. Prijs 55 F. Gezellige heenreis gewaarborgd.

Die van Gent.

Zottegem

Vlaamse Klub.

Zaterdag 12 september houdt de Vlaamse Klub zijn Romantisch Herfstfeest, in de zaal Parking te Zottegem.

Begin : te 21 u., stadskledij, plaatsbespreking door overschrijving van 10 F. per persoon op gironummer 525.563 van Marcel de Boe, Heldenlaan, 24, te Zottegem.

Francis Bay, met zijn 18 solisten leidt ten dans. Het Vlaams repertorium van Bay kent overal een uitzonderlijk sukses. In de bar speelt de simpatieke Zottegemse formatie « The Cronies » onder de leiding van Clé van Herzele.

De bar biedt ruimte voor meer dan 500 personen, zodat meer dan 1.000 personen plaats kunnen vinden.

Reeds voor de uitnodigingen werden verstuurd waren een 100 tal plaatsen voorbehouden zodat het reeds vast staat dat het feest van 12 september een echte verrassing wordt.

Hamme

5 september - 20 uur - Voorlichtingsvergadering in de « Duc du Lorrain », Markt.

Spreker : Dr. Leo Wouters.

BRABANT

Arrondissement Brussel

IJZERBEDEVAART - AUTOKAR

Na de amnestiebetoging en de volksvergadering in Antwerpen, verplaatsten onze vrienden zich ook naar de IJzerbedevaart in gezellige groep per autokar. Hierdoor zijn die groepsreizen een traditie geworden, die een buitengewoon grote stap vooruit betekent in de kontakten tussen onze propagandisten, leden en simpatisanten.

Het feit dat wij ons met hart en ziel hechten aan de Volksunie bewijst dat wij geen kudde mensen zijn, maar... de mens is en blijft een sociaal wezen en het is aangenamer elkaar te leren kennen en op die manier tot een arrondissementele samenwerking te komen, die steeds maar vruchtbaarder wordt.

Bij de volgende manifestaties, welke de Volksunie inricht, rekenen wij er dan ook op nog meer vrienden te leren kennen, die samen per autokar reizen.

En aan hen, die met hun eigen wagen de reis ondernemen, raden we aan met deze autokars karavaan te vormen. Het moderne leven eist moderne middelen en een sliert wagens, die met leeuwenvanen versierd, zich naar onze grote vergaderingen begeeft, maakt, propagandistisch gezien, veel meer indruk dan enkelingen, die zich verplaatsen, verloren tussen een massa onverschillige baangebruikers.

ABONNEMENTENWERVING

De afschuwelijke daad Rinchard, de moordenaar, en Messina, de ploert, vrij te laten, terwijl een man als Elias en anderen in de kerker moeten blijven, heeft buitengewoon grote verontwaardiging gewekt.

Het ogenblik is dan ook aangebroken om abonnementen te werven, want alleen schrik voor de groei van de Volksunie, dixit Eyskens, zal deze regering dwingen zich waarlijk kristelijk en menselijk te gedragen.

De zomertijd, die uiteraard niet geschikt is om vergaderingen te beleggen, kan gebruikt worden om goedgezinden te bezoeken en te abonneren op ons blad. Er zijn propagandisten die zich tot doel stellen : EEN NIEUW ABONNEMENT PER WEEK. Planmatig gaan ze hun stad af bij Vlaamsgezinden en ze bereiken het gestelde doel.

Als we bedenken hoeveel nog geleden wordt in de gevangenissen, in het buitenland en... in alle dorpen en steden van ons land, dan is het een ereplicht te werken.

Werken met de leuze voor ogen : Doe wel en zie niet om.

STEUNZEGELAKTIE

In verscheidene kantons is de steunzegelaktie in volle uitbouw. Het is de moderne geest van zakelijkheid, die in elk gewest tot deze aktie moet aansporen. Deze broodnodige steun verzekert niet alleen een doeltreffende plaatselijke werking, maar bezorgt aan het arrondissementeel bestuur de middelen om grotere en algemene plannen uit te werken.

In Vlaanderen gingen reeds veel krachten verloren door geknies, gepieker, kritiek en gepraat. In de Volksunie laten wij dat vallen, want het brengt ons nergens, maar men werkt, men steunt en men bouwt.

Inlichtingen op het hoofdsekretariaat en bij kameraad Van der Sickel.

En... onthoudt dit :

Gedraagt U als Vlamingen te Brussel eender waar ge staat of wat ge doet. WEEST MANNEN !

Steunt er de Vlamingen, opdat ze meer durf ZOUDEN krijgen.

WEEST VRIENDEN !

Kanton Schaarbeek

Schaarbeek-Evere

De propagandisten, die onverpoosd beide gemeenten bewerken met proefnummers en huisbezoeken oogsten ruime bijval. Ze maakten in beide gemeenten nieuwe abonnementen, zullen er nog bijmaken en hebben overal een zeer optimistische vlaams-nationale noot vernomen.

Vooral verheugend is het feit dat ook de intellektuelen zich voor de wagen spannen; de meerderheid onder hen staat naast ons !

Diegem

Een stompzinnig komplot, gesmeed door... de verdedigers van de werkman, het socialistisch gemeentebestuur van Diegem werd onderschept en in de kiem gesmoord. Om zich te kunnen verschuilen achter de zogezegde wil van het volk werd een groep opgericht, die in Diegem een briefaktie moest voeren bij de gemeenteraad om transmutatieklassen te krijgen. Op die manier is dat spelletje ook in Evere begonnen; op die manier begon het in Kraainem, in Wezembeek-Oppem, Linkebeek. Eén van de unitaire partijen werd altijd bereid gevonden om Judas te spelen van de Vlaamse belangen. Gelukkig wonen in elke gemeente nog verstandige Vlamingen, die het voortschrijden van de verfransing beletten. Aan de kranige groep uit Diegem onze hartelijke gelukwensen ! Aan de socialisten aldaar kunnen we enkel aanraden hun midden te zuiveren van de stommelingen, die terwille van enkele veeleisende ingeweken Beulemansen zouden meewerken om aan het Vlaamse volk nog meer betrekkingen te ontfutselen.

Kanton Wolvertem

De eer gaat ditmaal naar Wemmel, waar onze ijverige propagandisten verleden maand het grootste aantal abonnenten aanbrachten.

Waarschijnlijk heeft men in Wemmel de smaad willen goedmaken, die in de naburige gemeente Strombeek-Bever, aan de Vlaamse belangen werd aangedaan door... de socialisten.

Zoals in Diegem wilden daar ook de verdedigers van de werkman aan de Vlaamse werknemer het brood uit de mond stelen door zich op te werpen als verdedigers van indringers, die niet genoeg beleefdheid hadden om zich, zoals de Vlamingen dat in Wallonië moeten doen, aan te passen aan de streek, waar zij gastvrijheid kregen.

Vilvoorde

Een opmerkelijke winst aan abonnenten werd geboekt in de landelijke gemeenten van ons kanton. Aldaar heeft men ingezien dat de werving van abonnenten het schoonste bewijs is dat er degelijk wordt gewerkt.

Taai als een dog zal de Volksunie bijten en traag maar zeker zonder veel woordenkraam of onvruchtbare diskussies, moeten onze propagandisten te werk gaan. Halen doen zij het toch, want het recht en de waarheid breken steeds door.

EEN ABONNEMENT OP « DE VOLKSUNIE » tot einde 1959 kost slechts 30 F.

ANTWERPEN

MORTSEL RIJP ?

Neen niet voor Geel, maar wel voor een intensieve nationalistische aktie.

Wat wij op de 11 juli viering hier mochten beleven steekt de meest verwoede pessimist een hart onder de koppel.

Hier waar de C.V.P. vlaams IS, moesten wij het toch beleven dat de jongeren luidruchtig hun misnoegdheid luchtten om de pseudovlaamse viering.

Waar dhr Kloeck met zijn van windeieren en gemeenplaatsen welvoorziene feestrede een hoffelijksheidsapplausje mocht in ontvangst nemen, zag men nadien enkele jongeren deugdelijk Vlaamse liederen aanheffen, dit om een 11 juli atmosfeer te brengen waar slechts Vlaamse lamaalterij heerste. Zij verhinderden dat het een soeterig St. Niklaasfeestje zou worden en namen zelf het initiatief, waarmee de ouderen, in klein getal weliswaar, dankbaar instemden.

Enkele jonge kerels kunnen hier prachtig V. U. werk verrichten en naar een klein vogeltje me vertelde er roert entwat in die zin te Mortsel.

Wiking.

Bewegingsleven

Volgend strooibriefje werd op 40.000 eksemplaren op de IJzerbedevaart verspreid.

GELIJKHEID IN RECHTE EN

IN FEITE

De vooroorlogse Prof. Daels liet op de IJzervlakte de openhartige, vranke harde soldatentaal weerklinken.
Voor alle Vlaamsgezinden, op welke plaats zij ook stonden, werd het een onverbiddelijk gewetensonderzoek.
Thans luiden onze vragen :

Eyskens, wat komt er van de vast beloofde vastlegging van de taalgrens ?
Wat van het degelijk taalstatuut te Brussel ?

Eyskens, wat komt er van de plechtig beloofde invrijheidstelling van Dr. Elias ?
Wat van de vastbeloofde ruime amnestiemaatregelen ?

Eyskens, wat komt er van de vastbeloofde industrialisatie van Vlaanderen ?
Voor wanneer de eerste stikstoffabriek in Limburg ?

Het is de onontkombare plicht van Prof. Fransen, voornaamste spreekbuis van het IJzerbedevaartkomitee, deze vragen klaar en duidelijk te stellen.
De geest van onze gesneuvelde IJzerhelden was een Vlaamsnationale.
Hen trouw blijven betekent onverbiddelijk rekenschap vragen aan alle vlaamsgezinden en zeker aan de machtigsten onder hen, de Vlaamse ministers.
Dit niet doen betekent ontrouw worden aan hun geest.
Dit niet doen betekent leugen en komediespel in het aanschijn van onze doden.
Dit niet doen betekent schending van de Bedevaartweide.

ZELFBESTUUR

FLUP DE PILLECIJN

Van onze grote Vlaamse schrijver — en Vlaams nationale strijder — Filip de Pillecijn, onze prins der Nederlandse Letterkunde zoals Gerard Walschap hem noemde verschijnt eerlang het verzameld werk in drie prachtbanden van ieder ongeveer 500 bladzijden.

Bij voorintekening voor 1 oktober slechts 195 F. per deel, nadien 225 F. Het bedrag is betaalbaar bij ontvangst van de boeken, in een enkele storting van 585 F. of in drie achtereenvolgende maandelijkse stortingen van 195 F. of in vijf achtereenvolgende maandelijkse stortingen van 120 F.

Het verzameld werk omvat volgende boeken :

De rit
Aanvaard het leven
De aanwezigheid
Pieter Farde
Rochus
Monsieur Hawarden
Jan Tervaert
De soldaat Johan
Blauwbaard
Mensen achter de dijk
De boodschap
Schaduwen
De veerman en de jonkvrouw
Hans van Malmedy
Vaandrig Antoon Serjacobs

Drie luksueuze banden met goud- en kleurstempeling. Druk op mooi gevergeerd wit en houtvrij romandrukpapier in vlot lezende romanletter. Drie parels in uw boekenkast, zo naar vorm als naar inhoud. Een rijk bezit want U beleeft een steeds hernieuwd leesgenot van deze meesterlijke verhalen.

Het volledig werk van deze indrukwekkende figuur uit de Nederlandse romanliteratuur voor slechts 585 Fr. indien U nu intekent.

Intekenen bij Boekengilde De Clauwaert, Brusselsesteenweg, Leuven of bij uw boekhandelaar.

Zonder prijsverhoging ontvangen de voorintekenaars een genummerd eksemplaar van de bibliophile uitgave, getekend door de schrijver.

Kadervergadering

Op zondag 13 september roepen wij dringend onze propagandisten op voor een kadervergadering te 15 uur in het Bierhuis St. Michiel, Grote Markt, Brussel.
Belangrijke agenda.
Wij rekenen op onze propagandisten.

Voor een aangepaste schoolmeubilering

wendt men zich best tot de firma

A. JEURISSEN-CLOOSTERMANS en ZONEN
P. V. B. A.
ZONHOVEN **Tel. : (011) 132.31**
Speciale Afdeling voor Kampeermateriaal
Bezoek haar toonzalen. Toegang vrij.
Verhuring van kampeertenten.

LEZERS OPGEPAST !

Sedert 1 september j.l. werd het Hoofdsekretariaat van de VOLKSUNIE overgebracht van de
Kartuizersstraat 58 Brussel
naar de
Maurice LEMONNIERLAAN 82, BRUSSEL 1 met behoud van het vroegere telefoonnummer 11.82.16.

OP DE ZUIDAFRIKAANSE AMBASSADE

Hulde aan Emiel Hullebroeck en Modest Lauwerijs.

De Zuid-Afrikaanse Akademie vir Wetenschap en Kuns heeft erepenningen toegekend aan Emiel Hullebroek en Modest Lauwerijs voor de bizondere bijdragen die zij geleverd hebben tot de Afrikaanse taal en kultuur.

Te dier gelegenheid vond op woendag 2 september een ontvangst plaats ten huize van de ambassadeur van Zuid-Afrika, de heer Jordaen. Naast de ambassadeur zelf voerde de heer Eric H. Louw, Minister van Buitenlandse Zaken van de Unie van Zuid-Afrika er het woord. Hij schetste de verdiensten van beide Vlamingen, schetste de ontwikkelingsgang van de Zuidafrikanen en van het Zuidafrikaans, wees Vlamingen en Nederlanders terecht wat het nutteloos gebruik van Franse en Engelse woorden betreft en weidde even uit over de eigen Zuidafrikaanse woorden voor tal van moderne internationale woorden, waarvoor het Nederlands over geen eigen term beschikt.

Beide jubilarissen spraken evenals de ambassadeur en de minister uitsluitend Afrikaans.

Het dankwoord van de 82 jarige Emiel Hullebroeck groeide uit tot een zinderende nationalistische geloofsbelijdenis waarbij Zuid-Afrika als voorbeeld gesteld werd.

Onder de aanwezigen bemerkten we ook Mevrouw Jordaen, de leden van de ambassade, de heer en mevrouw Liebenberg en de heer Whitehead. Verder Mevrouw Hullebroeck, Monseigneur van Wayenbergh, de heren Joris Diels, Ernest Claes, Mevrouw Claes-Vetter, Dr. Leo Wouters, Mr. F. Van der Elst, Drs. Wim Jorissen, Mr. Daniel De Coninck, dhr en mevrouw Peeters-Nicasie, Dr. en Mevrouw V. Portier, Renaat Veremans, Dries Bogaerts, Dr. K. Delahaye, Rik Borginon, Frans van Cauwelaert, Hendrickx, Piet Heuvelmans, Mon. De Coeyse, Schoemaeker, Prof. en Mevrouw Willem Pee, Dr. De Baere, Dr. Van Haegendoren, Maurits van Ghysseghem.

De korte plechtigheid groeide uit tot een ware verbroedering van Zuid-Afrika en Vlaanderen.

Een strooibiefje met volgende tekst werd op 40.000 eksemplaren op de IJzerbedevaart verspreid.
De Farizeeërs verloochenden
Christus om Barabbas !
De C.V.P.-ers verkozen
Rinchard boven Dr. Elias !
Leve de Volksunie,
de Vlaams-Nationale Partij !

LIMBURG

Handelsvertegenwoordiger gevraagd bij Noord limburgse firma. Schrijven : Cafe Scala, Molenstraat 22a, Genk.

ANTWERPEN 20 SEPTEMBER

Het is van het hoogste belang dat de amnestiebetoging te Antwerpen op 20 september slaagt. Daar tot nog toe, tot onze spijt, op de meeste plaatsen geen bussen ingelegd werden door het inrichtend komitee zullen onze arrondissementsbesturen de nodige voorzorgen nemen om onze simpatisanten per autokar naar Antwerpen te brengen.

« ONDER DE TOREN »

De aangrijpende, meesterlijk geschreven repressieroman van
Marcel Matthijs.
Een literair historisch document van blijvende waarde !
296 blz. Ingenaaid 115 F.
Postgiro : 4367.52 M. Matthijs, Oedelem.

MINISTER MOUREAUX

NIET BETER DAN MERCHIERS

Minister Merchiers is niet de enige minister die halsstarrig weigert ook maar een greintje menselijkheid te betonen ten overstaan van de « incivieken ». Zijn partijgenoot Moureaux aan openbaar onderwijs is even slecht : hij saboteert bewust en moedwillig de oplossing van de epuratie-gevallen die zeer talrijk zijn in dit ministerie.

Honderden onderwijzers en leraars werden na de oorlog gestraft en afgezet, maar kregen de laatste jaren door eerherstel of anderszins door een gerechtelijke beslissing hun rechten terug. Velen van hen hebben het grootste deel van hun leven in het onderwijs gestaan en hebben nu de ouderdomsgrens overschreden : tevergeefs spannen zij zich in om hun pensioen te kunnen bekomen. Vele jongeren zouden na jaren gesukkel thans terug in het onderwijs een aangepaste en vaste betrekking kunnen vinden : er is immers tekort aan leerkrachten. Doch op het ministerie bestaat er een zwarte lijst en wie daarop staat mag niet benoemd worden, zelfs niet in het vrij onderwijs. De minister dreigt immers dat hij in dergelijk geval toelagen zal weigeren aan de school. En dit tegenover mensen die bij gerechtelijke beslissing uitdrukkelijk het recht om onderwijs te geven teruggekregen hebben !

Vele van deze getroffen leerkrachten, die reeds zwaar beproefd werden, hadden vurig gehoopt bij het begin van het nieuwe schooljaar opnieuw in het onderwijs te kunnen gaan. Zij hebben het onmogelijke gedaan om toch maar de schrapping van hun naam van die zwarte lijst te bekomen : zij zijn links en rechts gelopen...

Niet zonder een zeker sadisme heeft minister Moureaux de weken laten voorbijgaan, hij diende slechts enkele handtekeningen te plaatsen... maar hij had geen tijd. Zo is de datum van 1 september voorbij en is ook de hoop in vele huisgezinnen weer verzwonden.

Doch de heer Eyskens en de C.V.P. laten begaan en zijn de stilzwijgende medeplichtigen van een Moureaux en een Merchiers...

Onze volksvertegenwoordiger, Mr Van der Elst, heeft aan minister Moureaux hierover volgende parlementaire vraag gesteld :

Parlementaire vraag aan de heer Minister van Openbaar Onderwijs.

De Heer Minister gelieve mij mee te delen :

1) op grond van welke wetsbepaling op zijn departement een zwarte lijst aangelegd werd en in stand gehouden wordt van zgn. « onwaardigen », zijnde leerkrachten die uit het onderwijs geweerd worden, ook al zijn zij in het bezit van al hun rechten, met inbegrip van het recht onderwijs te geven;

2) op grond van welke wetsbepaling hij aan het vrij onderwijs verbod oplegt op sanktie van weigering van uitbetaling der wedde leerkrachten in dienst te nemen die door een definitieve rechterlijke beslissing hersteld werden in het recht onderwijs te geven.

Brussel, 2 september 1959.

Algemeen Vlaams Oud- Hoogstudenten Verbond

LIMBURG

Het hoofdbestuur en het bestuur der gouw Limburg nodig mede hierbij alle oud-studenten uit op de zomervergadering ingericht door de gouw Limburg op zondag 6 september.

Te 14 uur 30 bezoek aan het openluchtmuseum van Bokrijk, onder leiding van Dr. J. Weyns, konservator (plaats van samenkomst : Kasteel van Bokrijk).

Te 16 uur 30 Vertrek naar Maastricht en bezoek van de stad.

Te 19 uur Gezellig samenzijn in de Elzasser Rotisserie, Koningin Emmaplein 10. Gelegenheid tot dineren.

Een strijkje speelt ten dans.

Het bestuur van het A.V.O.H.V. Limburg bestaat uit Prof. Dr. J. Beckers, voorzitter; Ir. P. Nicolaï, ondervoorzitter; Dr. Pascal Cremers, sekretaris; Dr. L. Vander Graesen, penningmeester; Mr. P. Schroë, lid; Dr. P. Drayers, lid; Apoteker A. Jans, lid.

Algemeen voorzitter van het A.V.O.H.V. is Dr. Karel Goddeeris, Sekretaris is Drs. H. Aelvoet en erevoorzitter Prof. Dr. C. Heymans.

Wie in LEUVEN de BIERKELDER niet bezocht, was in LEUVEN niet (Oude Markt, 22).

WY WILLEN DORTMUNDER THIER-BRÄU THIER

Algemeen agent voor België : ABTS Steenweg op Tienen, 94, Korbeek-Lo.
Opgepast voor namaak DORT !

DE VOLKSUNIE
5 SEPTEMBER 1959 - N° 17 — 5e JAARGANG —
Uitgave van de v.z.w. **VOLKSUNIE**
Verschijnt de eerste en derde zaterdag van de maand
REDAKTIE : Mr. F. Van der Elst, Hoofdredakteur, Beizegemstr., 20, N.O.Heembeek (Brussel 12) Tel. 16.28.33
Drs Wim Jorissen, redaktiesekretaris, Beethovenstraat 16, Anderlecht, Tel. 21.84.21. Alle briefwisseling voor blad op dit adres sturen.
Dr. L. Wouters en Mr. De Coninck : leden.
Beheer : Maurice Lemonnierlaan 82, Brussel 1, Tel. 11.82.16
Alle klachten voor niet ontvangen van blad op dit adres.
Jaarabonnement : 100 F. Halfjaarlijks : 50 F.
Steunabonnement : 200 F. (minimum). Losse nummers : 6 F.
Abonnement buitenland : 120 F. Per luchtpost 300 F.
Alle stortingen voor het blad op postgiro 54.45.46, W. Jorissen, Brussel
Verantw. uitgever : Mr. Fr. Vander Elst, Beizegemstr., 20, Brussel 12